

PROF. AL. PRUSIEWICZ.

Historja poczty na Podolu.

Kartka z dziejów kultury na kresach.

(Dedykuje się ś. p. Kazimierzowi Zieleńskiemu).

(Ciąg dalszy).

Dopiero za panowania Stanisława Augusta poczty jako tako uregulowano i rozwinęto, pomnożono liczbę traktów pocztowych, zbudowano „pocztamt“ w Warszawie, zorganizowano zarząd główny, składający się z dyrektora generalnego poczt, komisarza, kontrolora i sekretarzy. Na urządzenie poczt rząd żadnych wydatków nie ponosił, przeciwnie, jeszcze czystego dochodu rocznie z poczt było od 80.000 do 534.000 zł. p. Co do taksy pocztowej, to była ona zbyt wysoką na owe czasy. Od listów płacono 12 gr. na odległość do 20 mil, za większą zaś — drugich 12; do Kurlandyi 40 gr., do Petersburga, Moskwy, Rygi — 2 zł. 15 gr. Pieniądze do przesyłania przyjmowano tylko w dukatach i pobierano wewnątrz kraju po 9 gr., za granicę po 12 gr. od dukata. Za ekstrapocztę płacono po 2 zł. p. od mili i „poczt-halterowi“ 2 zł. od stacji¹⁾.

O stanie ówczesnych poczt, podróżujący w r. 1793 w Polsce Niemiec Schulz, nieprzychylny Polakom, chlubnie wydaje świadectwo. Przytaczam jego ciekawy ustęp o pocztach: „...zostałem na noc; w trzynaście godzin zrobiliśmy tęgich mil szesnaście. Proszę porównać ten pośpiech z tak zwaną ekstrapocztą saską lub pruską, gdzie podróżni zdaje się stworzeni dla woźnic i koni, a nie oni dla nich. W sześć dni i dwie nocy zrobiłem mil 96 i pół. Wątpię, bym w krajach innych, które ten świat za dziki poczytują, równie szybko mógł ubiedz przestrzeń tak wielką. Cena koni ekstrapoczty, jak wszędzie, od jednego po dwa złote na milę, to jest po groszy osiem; postyilion dostaje od stacy czy dłuższej, czy krótszej dwa złote, które się płacą postmajstrowi razem. Oddaje on je postyilionowi po powrocie dopiero, aby posiadając ten skarb nie pił po drodze, gdyż dla tutejszego ludu jedyną przyjemnością jest wódka. Jeśli mu się oprócz tego da trzy do pięciu polskich groszy dojechawszy, całuje ręce i suknie. Konie na Litwie małe, ale nie mniej do użycia dobre. Biegają, wieie razy stacyę przejeżdżałem w dwóch trzecich częściach galopem, a resztę wyciągniętym kłusem. Ciągną niezbyt dobrze, dlatego postmajstrowie przyprzegają bezpłatnie czasem parę, lub więcej koni. Na niektórych pocztach płaciłem za trzy, a dawano mi po pięć koni, zwykle zaś po cztery. Na kształt, na uprząż, na przybory nie trzeba zwracać uwagi. Wszystko to tak nędznie wygląda, że zdaje się, iż wytrzymać nie potrafi. Na każdej stacy postyilion parę razy wysiąść musi, żeby coś koło uprzęży poprawić. Postyilioni, chociaż w większej części, szczególniej w głębi Litwy, nie mają sukni, spodni, butów, są wybornymi woźnicami, a choć lecą, powożą zręcznie i naddzwyczaj ostrożnie, co nieraz podziwiałem. Postmajstrowie są ludźmi najgrzeczniejszymi w świecie i przyprąg nie trwa dziesięć minut. Konie pasą się dookoła poczty po 20 i 30, przybывая postyilion zatrąbi tylko, a już pilnujący je wiedzą o co idzie. Wprost z pastwiska pędzą je do powozu, a że tu chomątów nie znają i szleje tylko na szyję zarzucają, w moment gotowe wszystko i jedzie się dalej. Po pocztach wszędzie są łożka, albo dobre poślanie ze słomy, w wielu znajdzie się napój i jadło. a nawet jak na kraj ten, tanio. Właściwych dróg sypanych na Litwie nie ma, tylko kawałkami, w całej drodze trafiłem na cztery lub pięć miejsc w których zimą, lub

¹⁾ Korzon. Wewnętrzne dzieje Polski za Stanisława Augusta. Wyd. drugie. t. II., str. 64—65.

w słotny czas zagrząznąć można. Reszta gościńca idzie piaskami i lasami i tu się obawiać nie ma potrzeby¹⁾”.

* * *

Teraz przejdziemy do poczt²⁾ na Podolu. Zapewne, że tu oddawna były poczty dla posyłania wiadomości o napadach i najazdach nieprzyjacieli i dla przewożenia, jak wyżej nadmieniałem, posłów tatarskich i tureckich. Pewniejszych wiadomości i bliższych szczegółów wcześniej XVIII. w. wcale nie posiadamy.

Na prowincji, gdzie nie było poczt w małych miasteczkach, posługiwano się domową pocztą, t. zw. okazją. Używała tego sposobu komunikacji władza duchowna dla oznajmienia proboszczom swych rozporządzeń.

Jak długo w drodze była taka korespondencja w dzisiejszych trzech powiatach Podola: kamienieckim, uszyckim i proskirowskim, dają pojęcie dwa dekreta biskupie z r. 1733³⁾), na odwrocie których każdy z proboszczów podpisał się na dowód odczytania.

Dekret kanonika metropolitalnego lwowskiego, ks. Marcina Jana Losowskiego, administratora dyecezji kamienieckiej wysłany 30-go marca do dziekanatu satanowskiego, był otrzymany 4. kwietnia w Gródku, 7. w Czarnym Ostrowiu, 8. w Fulsztynie, 10. w Satanowie, 11. w Kumanowie, 12. w Tarnorudzie, 13. w Husiatynie i 14. w Czercu⁴⁾). Dziesięć dni w drodze...

Drugi zaś dekret biskupa kamienieckiego ks. Augustyna Wessla z tegoż roku, posłany 4. sierpnia do dziekanatu dunajгородzkiego, był u proboszczów następujących parafii: 24. sierpnia w Tynnie, 25. w Smotryczu, 26. w Dunajowcach i Zaleszczach, 29. w Mukarowie, 6. września w Szarawce, 7. w Sołobkowcach, 8. w Zińkowie, 9. w Wońkowcach, 13. w Sokółcu i 15. Kitajgrodzie⁵⁾). W drodze był 23 dni.

Sposób ten był nie bardzo dogodny. Prędko domyślili się drukować rozkazy i posyłać do każdej parafii, bez obowiązku odsyłania przez swego człowieka do sąsiada na 20—30 wiorst. Teraz czasem jeszcze używają tego sposobu w miastach. Żeby zwołać na posiedzenie członków stowarzyszenia posyłają człowieka z książką; każdy z członków przeczytawszy zapisane ogłoszenie prezesa — podpisuje się.

Ważny punkt strategiczny Kamieniec, leżał na traktach pocztowym Warszawa-Lwów-Konstantynopol.

Główne zadanie ówczesnych poczt było przewożenie posłów polskich i cudzoziemskich do Carogrodu i odwrotnie do Polski. Droga od Kamieńca do Carogrodu kosztowała 1200 złp.⁶⁾). Komendant kamieniecki co tygodnia otrzymywał pocztę z Warszawy i odsyłał raporta do władzy centralnej⁷⁾).

W pierwszej połowie XVIII. w. były na Podolu dwie poczty, w Kamieńcu i Laticzowie⁸⁾). Zostawały one pod zarządem pocztmagistrów, wybieranych przez szlachtę na sejmikach gospodarskich.

Obowiązkiem pocztmagistra było: dbanie o prawidłowy kurs poczt, liczenie otrzymywanych listów i pobieranie za nie opłaty, ponieważ dawniej proste listy zapisywano do ksiąg i do osobnych dokumentów, jak teraz rekomendowane listy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

---

¹⁾ Biblioteka pamiętników i podróży po dawnej Polsce, wyd. przez I. Kraszewskiego, T. I. Drezno, 1870, str. 27—29.

²⁾ Dotąd używałem pisowni jaką dawniej praktykowano. Od tego miejsca używam teraźniejszej pisowni.

³⁾ W archiwum autora.

⁴⁾ Prócz Kumanowa we wszystkich były przed rewolucją ros. jurydykcje pocztowe.

⁵⁾ Prócz Zalesiec i Mukarowa wszędzie były jurydykcje pocztowe.

⁶⁾ Listy Jana de Witte generała... wydał S. Krzyżanowski, Kraków 1868, str. 41.

⁷⁾ Tegoż listy.

⁸⁾ Przypuszczać należy, że powstały one w trzecim dziesiętku XVIII. w.

T. GRYŻEWSKI — Warszawa.

Nieco wiadomości o poczcie w Korpusie gen. Dowbora Muśnickiego.

Kwestją historii poczty Korpusu gen. Dowbora Muśnickiego i jej znaczków, nasza prasa filatelistyczna i zagraniczna mało się do tej pory zajmowała, a nawet można powiedzieć — wcale. Poza małymi wzmiankami o markach tej poczty, nigdzie nie znalazłem obszerniejszego artykułu z tej dziedziny. Nic też dziwnego, że zachód wobec braku informacji, do tej pory marek tych oficjalnie nie uznaje (Yvert pomieszcza małą wzmiankę, nie opisując ich, ani nie podając cen). Jakkolwiek widziałem dwa artykuły w zachodnich pismach (*l'Echo*; *Revue Postale*) o znaczkach korpusowych, to jednakże nie umiały one bliżej poinformować zachodnich filatelistów. W moim dzisiejszym artykule postaram się opisać nieco szczegółowiej historię poczty w Korpusie i jej znaczki.

Dzięki zabiegom polskich działaczy narodowych w Rosji, udało się część żołnierzy-polaków porozsiewanych po pułkach rosyjskich, zgromadzić w jedną formację polską pod dowództwem gen. J. Dowbora Muśnickiego. Po licznych przejściach Korpus został zgromadzony w okolicy Bobrujska. Położenie Korpusu stawało się z dniem każdym groźniejsze, ze wschodu otoczony hordami bolszewickimi, z zachodu — Niemcami. Po krótkich rokowaniach z niemieckim dowództwem doszło do ugody, mocą której Korpus pozostał neutralny, mając w swoim ręku administrację obszaru okupowanego (oprócz kolei).

Generał Dowbór Muśnicki wraz ze swoim sztabem przystąpił energicznie do zorganizowania administracji, oczywiście też i do otwarcia poczty.

Poczta rozpoczęła swą działalność już w początku marca 1918 r. Jakkolwiek oficjalna jej nazwa brzmiała „Poczta polowa“, to jednak i korespondencja prywatna była przyjmowana na równi z listami urzędowymi. Obsługę stanowiło wojsko. Poczta funkcjonowała na obszarze zajęтым przez Korpus, później postarano się o nawiązanie stosunków pocztowych z Mińskiem Litewskim i Ukrainą a starano się też o nawiązanie stosunków pocztowych z Polską *).

W maju było 5 oddziałów poczty a mianowicie: centrala w twierdzy Bobrujsku, w Bychowie, Rochaczewie, Mohylowie i Żłobinie. Projektowano otworzyć filję w Osipowicach, Urzeczcu i w mieście Bobrujsku, gdyż publiczność chcąc wysłać list, zmuszona była starać się o przepustkę do twierdzy, co było dosyć kłopotliwe. Jednakże projekty te o rozszerzeniu sieci pocztowej nie doszły do skutku, z powodu prędkiego rozwiązania Korpusu.

Ogłoszono nową taryfę pocztową, według której: List zwykły do 2 łut. kosztował 35 kop., list polecony — 60 kop., list wartościowy z asekuracją do 100 rubli — 50 kop., posyłki do 5 funtów — 3 rubli, pocztówki — 10 kop. Przekazów nie przyjmowano.

Nie zapomniano też o wydaniu marek pocztowych, z których można było osiągnąć duży dochód. Nie mając odpowiednich środków technicznych w celu wydania stałych marek, zarząd poczty zmuszony był do przedrukowania rosyjskich znaczków pocztowych. Zapas jaki znaleziono w Bobrujsku niezwłocznie oddano do jednej z miejskich drukarni, polecając jak najprędzej porobić przedruki. Z powodu zbytniego pośpiechu przedruk pod względem estetycznym wypadł mało fortunnie. Czcionki są starte, zas sam orzeł wyszedł okropnie, jest on zupełnie nie proporcjonalny, n. p. głowa jest prawie tak samo duża jak tułów.

(Ciąg dalszy nastąpi).

*) „Żołnierz Polski“ Nr. 44., 8. maj. 1918 rok.

Nouveautés. — Nowości. — Neuheiten

Ażeby tę najważniejszą rubrykę informacyjną prowadzić na poziomie najdokładniejszym, prosimy P. T. Czytelników o możliwe rychłe nadsyłanie w serjach i pojedynczych egz. każdą wyszłą nowość. Wydatki zwrócimy na żądanie w gotówce lub w innych znaczkach z cennika firmy E. A. Szczerban.

Znaczki ogłaszane w tej rubryce są niesprzedajne. Korespondenci poszukiwani w wszystkich państwach.

Für diese Rubrik bitten wir unsere geehrten Leser, uns Neuheiten Ihrer Länder in mehreren Exemplaren raschest auf phil. frankierten Einschreibebriefen zugehen zu lassen. Ständige Korrespondenten in allen Ländern gesucht.

Nous prions nos lecteurs de nous envoyer au plus vite les nouveautés en plusieurs exemplaires ou series. Nous remboursons les frais d'après demande en comptant ou bien en timbres de Pologne.

Nous cherchons des correspondents dans tous les pays.

Polska. Członek „Unji“ Nr. 14. zgłasza (jak ilustr.) Dopłata na 6, 8, i 20 Mk. „Unja“ Nr. 12. i 71. zgłosili natychmiast po wyjściu znaczki konstytucyjne, co umożliwiło nam jeszcze odnośne klisze sporządzić. Oprócz tego Nr. 12. zgłosił nowego typu 10 i 15 Mk. To też z najnowszych wydawnictw zgłaszamy:

Znaczki obiegowe regularne nowego typu format 28×12 mm., przedstawiające rolnika siejącego glebę, miecz wetknięty w ziemię, symbol, że każdej chwili uchwyci broń na obronę; w perspektywie wstęga tęczy, u góry po obu stronach obrazka wartość 10 lub 15 Mk., u dołu „Poczta Polska“ i w tarczy orzeł. 10 Mk. niebiesko-zielona, 15 Mk. pomarańczowo-brunatna.

Znaczki pamiątkowe — konstytucyjne: seria składa się z 7 wartości, rysunki (2) p. Bartomiejczyka i (1) p. Wiśniewskiego, krórze zaakceptowano w dn 18/IV. 1921 na Sądzie konkursowym, składającym się z urzędników Min. P. i T. i delegata Min. Kultury i Sztuki, form. wys. 22×28. Wydano: 2 Mk. zielona, 3 Mk. niebieska, 4 Mk. czerwona z napisem „Konstytucja“; 6 Mk. karminowa i 10 Mk.

niebieska z nap. 3 V. 1791 * 17/III. 1921; 25 Mk. liliowa i 50 Mk nieb.-zielona z nap. na tarczy: „17 III. Konstytucja 1921“.

Znaczki te były wydawane w dn. 2/V. b. r. na Główniej Poczcie warszawskiej po 1 serii, zapas był bardzo znikomy, bo po 1 arkuszu z każdego gatunku. 4-go maja miała się rozpocząć dalsza sprzedaż, ale zapasu nie dostarczono.

Gdańsk. Członek N. 104. zgłasza nową serję lotniczą, składającą się z 5 wartości: 40 Pf. zielona, 60 Pf. fioletowa, 1 Mk. czerwona, 2 Mk. j. brunatna jednakowego rysunku (jak ilustr.), 5 Mk. niebieska, format większy. Poza tem przedrukowano zapasy znaczków 75 Pf. (przedruk ukośny, em. II.) nową wartością ≡ 60 ≡ (kreskami bocznymi zakrywając dawną wartość).

La Agüera. Znaczki obiegowe Rio de Oro z r. 1920 przedrukowano LA AGÜERA. Wydanych zostało 13 wartości od 1 c.—10 Ptas.

Reprodukcje nowości, zgłoszonych Nr. 2.:

Brazylja. W typie znaczka „Aviação“ wyszła nowa wartość 150 Reis liljowa.

Epir. Nowa serja: 1, 5, 10, 25, 50 Lepta; 1, 2, 5 Drachme.

Fjume. Znowu nowa serja, składająca się z 12 wartości, które wobec niskiego stanu waluty polskiej, nie będzie niżej 1000 Mkp. do dostania. Wydano: przedruk na znaczkach „Pro fondazione studio“, 24. IV. 1921 — *Costituente Fiumana* 5, 10, 15, 20, 45, 60, 80 cent.; 1, 2, 3, 5, 10 Lire.

Holandja. Znaczki poczty lotniczej. Napis NEDERLAND i LUCHTPOST, wykonanie w stylowym barocco. 10 cent. czerwona, 15 cent. zielona, 60 cent. niebieska.

MAREK W-SKI.

Polskie znaczki lokalne.*)

Z polskimi znaczkami lokalnymi, polscy zbieracze są mało obeznani (już nie powiem o zagranicznych zbieraczach). Zdawałoby się, że otrzymując własny znaczek, polski zbieracz będzie go jak najgruntowniej badać — o ile tak myślimy, — grubo mylimy się. Prawie nikt z polskich zbieraczy nimi się nie interesuje. Co prawda, nie cała wina leży po stronie polskich zbieraczy, ponosi ją także prasa filatelistyczna, która nie poświęciła owym znaczkom ani jednego wyczerpującego artykułu, oraz katalogi, które podając polskie znaczki lokalne poprzedzają wstępem, nie dodającym tym znaczkom wiele na wartości, jak np. „Znaczki te dotychczas są pokryte tajemnicą“ lub „Ich autentycznego pochodzenia jeszcze nie ustalono i t. p. Jest jeszcze jedna przyczyna, która odstrasza zbieraczy od kupna polskich znaczków lokalnych, mianowicie, że zbieracz nie może dostać oryginalnego znaczka, gdyż 99% tych znaczków

*) Omawiamy tu jedynie znaczki okupacyjne niemieckie z polskim przedrukiem.

znajdujących się w handlu są powtórno-drukami; lecz argument ten nie jest wystarczającym, gdyż przysłowie mówi: „szukaj — a znajdziesz“.

Zatem czujemy się w obowiązku podzielić się z naszymi zbieraczami choć drobnymi wiadomościami tyczącymi się powstania polskich lokalnych znaczków pocztowych, przez co nasi zbieracze inaczej będą traktowali te znaczki.

W chwili kiedy przynębiłony naród rzuca się na swego gnębiiciela, aby go wypędzić z ojczyzny, chce także zniszczyć wszystko co przypomina mu jego pobyt, czyni to nie czekając na zezwolenie nowej utworzonej władzy. Tak samo było w Polsce. Niemcy i Austriacy, którzy już od wieków są wrogami Polski, teraz swem panowaniem jeszcze więcej wzbudzili do siebie niechęć ludności Polski. Więc rzecz zrozumiała, że po ich wygnaniu naród chciał zniszczyć wszystko to, co przypominało mu obecność „nieproszonego gościa“.

Ponieważ pozostałe po okupantach znaczki także przypominały narodowi ich najazd, zostały one spolszczone przez urzędy pocztowe, t. j. przedrukowano je polskim tekstem „Polska poczta“ lub „Poczta polska“ z orzełkiem lub bez orzełka, na niektórych pocztach jako: we Włocławku. Koninie i Kole znaczki otrzymały nadruk: „Na Skarb Narodowy“ (znamy także 40 Pf. znaczek z dwoma liniami przekreślającymi „Gen. Gouv. Warschau“ robione piórem). Wszędzie była jedna i ta sama myśl: wyrazić na markach okupacyjnych polskość, nie czekając aż nadejdzie zezwolenie rządu. Co prawda, nie na wszystkich pocztach robiono te nadruki wyłącznie z uczuć patriotycznych, gdyż są znaczki pozbawione jakiegokolwiek wartości, jako wydania: Błoni, Grodziska, Poddębic II., Kalisza III. i IV., Otwocka i Skiernewic. Znaczki te zobaczyły światło dzienne dopiero z końcem stycznia (lub jeszcze później) roku 1919, kiedy już znaczki wyd. Min P. i T. były w obiegu, lub wogóle nie były sprzedawane przy okienku pocztowym, a istnienie swoje zawdzięczają jedynie spekulantom. W przeciwieństwie do wydań: Włocławka, Sieradzia, Pułtuska, Ozorkowa (?), Makowa, Płońska (?), Aleksandrowa, Kujaw, Łęczycy, Ciechocinka, Poddębic I, Ostrowa, Ostrołęki Kalisza I. i II., Konina i Brzezin (?) które ukazały się z końcem listopada 1918 i każdy je mógł nabyć przy okienku pocztowym.

Znaczki te więc mają prawo obywatelstwa w zbiorach choć narówni ze znaczkami „Marienwerdera na Germanji“, Śląska 50 Pf./5 Mk. i t. p. (które jakaś ukryta ręka stworzyła. Nie prawda?).

Że znaczki te są godne zbierania, świadczą oryginalne koperty z naklejonemi znaczkami wyżej wymienionych poczt, wysłane przez osoby nie mające nic wspólnego z filatelią.

Przejściowe sposoby opłat pocztowych w Polsce.

Po wypędzeniu Niemców i rozprószeniu się wojsk austriackich, poczty zostały objęte przez polskie władze rządowe. W niektórych okolicach z powodu braku oficjalnych znaczków pocztowych, rozpoczęto używać najrozmaitszych, dotychczas nie znanych u nas sposobów do opłaty listów. Znachodzące się znaczki przejściowych opłat, według zebranych przezemnie materiałów, można podzielić na trzy grupy:

I. Opłacanie listów znaczkami: a) dopłaty; a) gazetowymi znaczkami; c) znaczkami pospiesznymi.

II. Opłacanie listów znaczkami przecinanymi w różnych kierunkach.

III. Opłacanie listów gotówką z zanotowaniem wysokości pobranej opłaty.

Grupy I. i II. znachodzą się w Polsce południowej (w b. c. i k. Generalnem Gubernatorstwie w Lublinie), zaś grupa III. w Małopolsce, a bardzo rzadko w b. Gen. Gub. Warszawskiem.

W mych zbiorach posiadam kopertę z Zakopanego, opatrzoną stemplem FRANCO, a obok dopisek ręczny: 50 fen., oraz drugą kopertę także z Zakopanego.

opatrzoną stemplem: GOTÓWKA REJ. Nr. 273. 29. IX. 1918 R. Prócz tych posiadam kopertę z d. 3. X. 1918 r. na której jest naklejony na pół przecięty znaczek 50 fen. dopłatny, z 1918 r., kasowany stemplem: STOPNICA. Mimo tego list dostałem bez żadnej przeszkody.

Widziałem także listy opłacane znaczkami funduszu Karola, znaczkami poczty polowej, dopłatnymi, przecinanymi na dwie lub cztery części, a mimo to, ponieważ były polecohe, adresaci otrzymali bez żadnej przeszkody.

Używano także do opłaty listów znaczków stemplowych, ale to jest rzadkością. Mam tylko jedną kartę pocztową opłaconą znaczkiem stemplowym na 20 fenigów we Lwowie. Przejściowe te fazy skończyły się dopiero w początkach 1919 r., kiedy to Min. P. i T. wydało już nowe znaczki polskie. Wydały także przedtem swoje znaczki miasta, kładąc nadruki na znaczkach okupantów.

Odtąd to dopiero zaczęły na nowo, ale już dobrze funkcjonować poczty.

Wszystkie wyżej opisane sposoby uiszczania opłat oraz znaczki, należy zbierać na całych kopertach, których nie powinno brakować w żadnym specjalnym zbiorze marek polskich, a które były używane na pocztach ziemi polskiej.

A może kto z czytelników zna inne sposoby opłat, to proszę o napisanie swych spostrzeżeń w „Filateliście“, aby podzielić się nimi z resztą czytelników.

Józef Tadeusz. Stryj (Orli Lot).

Tak zwane znaczki: poczty miejskiej Przedbórz.

W sprawie tak zwanych znaczków: poczty miejskiej Przedborza panuje tak w kołach zbieraczy, jakoteż i samych handlarzy wcale naturalne nieporozumienie. Dlatego chcę wyświecić przyczyny powstania i użycia tych znaczków, co dopomoże do wyrobienia sobie każdemu poglądu na tychże wartość.

W czasie okupacji urządzono w Przedborzu c. k. urząd pocztowy etapowy II. klasy, a więc dla całkowitej służby pocztowej jak: nadawanie i doręczanie wszystkich przesyłek pocztowych.

Jakaś inna poczta a też i żadna miejska nie istniała nigdy. Przez wzgląd na lokalne stosunki i na bardzo mały ruch pocztowy w Przedborzu, co też miało miejsce i w wielu innych małych miejscowościach okupacji, doręczanie nadeszłych przesyłek pocztowych dokonywane były przez urzędy gminne.

Za ustalone należytości doręczania na rozmaite rodzaje przesyłek listowych, które pobierać upoważnionym był poślaniec, stanowiły jego dochód i nie tworzyły dla poczty żadnego przychodu.

Magistrat miasta Podbórz uznał wobec tego za stosowne wydać własne znaczki doręczania i są to właśnie te sławne znaczki poczty miejskiej. Generalna Dyrekcja polowych poczt, jako jedynie powołana instancja prawodawcza, nie zatwierdziła wniosku na wydanie tych znaczków i jako bezpotrzebne by uznała w służbie swoich urzędów, wobec czego pozostały te znaczki jako wytwór o prywatnym charakterze.

To też nie zmienia postaci rzeczy, że Magistrat Przedborza upraszał Komendę powiatową w Końsku o zezwolenie na nakład i lepienie tych znaczków na przesyłkach wszelkiego rodzaju na „cele dobroczynne“, co też dla tego celu dozwolonom zostało (jak np. nalepki N. K. N., T. S. L. i t. p.). Główna Komenda Armji (Generalna Dyrekcja polowych poczt i Dyrekcja poczty etapowo-telegr. w Lublinie) o wydaniu tych prywatnych znaczków (nalepek) nie była powiadomiona, dopiero dowiedziała się w jesieni 1918 i natychmiast zakazała dalszego używania. Ale ponieważ nastąpiły znane przewroty politycznej natury, wszczęte dalsze kroki nie mogły być już prowadzone.

„Proszę o podanie w następnym Numerze „Filatelisty“ odpowiedzi, od czego pochodzi słowo: „Filatelistyka“. Lublin 16/III. 1921. — Początkujący Filatelista“.

(Zapewne W. P. rozchodziło się o pochodzenie źródłowe słowa „Filatelja“ a nie „Filatelistyka“, którego rodowód jest krótki i właśnie Kraków mógłby metryką służyć. Na anonimy odpowiedzi dawać nie będziemy; można uwzględnić pseudonim, nazwisko pełne należy podawać. Ponieważ w tym wypadku odpowiedź dotyczy ogółu filatelistów, czynimy wyjątek).

Co oznacza słowo filatelja?

Mówiąc o miłośnikach zbierania znaczków pocztowych, nazywamy ich filatelistami, a studjum o nich, filatelją.

Wypada nam jednak ze względu, że pierwiastek wyrazów jest obcy, zastanowić się bliżej, skąd się wzięły i co one oznaczają.

Jak z brzmienia słów wynika, są one pochodzenia greckiego — a mianowicie powstały ze słów *φίλος* (*philos*), przyjaciel, miłośnik i *ἀτελής* (*ateles*), wolny od podatku, wolny od opłaty, od rzeczownika *ἀτέλεια* (*ateleia*), wolność od podatku, który to ostatni wyraz składa się znowu z dwu wyrazów z *τέλος* podatek, cło, i z t. zw. *α* *privativum*, które oznacza zaprzeczenie, czyli *τέλος* podatek, a przymiotnik od tegoż z dodaniem wspomnianego *α* *privativum* jest *ἀτελής* bez podatku, bez opłaty.

Reasumując powyższe dojdziemy, że filatelista *φιλάτελής* oznacza miłośnika wolności od podatku, od opłaty, a filatelja (*φιλατέλεια*) zamiłowanie do studjum, które wywiera wpływ na uwolnienie od podatku.

Jak się okazuje, znaczenie wyrazów nie zgadza się z istotną ich treścią, gdyż znaczki pocztowe nie są wolne od opłaty, lecz czynią przedmiot niemi oznaczony, wolnym od opłaty.

W Anglii i Stanach Zjednoczonych uzyskały obydwa wyrazy zupełne prawo obywatelstwa, a we Francji weszły obok nich jeszcze w użycie *timbrosilia* od słowa *timbre* stempel, znak i *φίλος* przyjaciel, czyli *timbrosilia* zamiłowanie do znaków.

Powstał tamże nadto wyraz *timbromania* i chętniej używany *timbrologia*, który powstał z *timbre* znak, stempel i *λόγος* mowa, a w obszerniejszym znaczeniu nauka.

Niemcy wreszcie przetłumaczyli słowo „filatelja“ na „*Briefmarkenkunde*“ i używają je, a wyrazem „filatelista“, jako nie dającym się dobrze zastąpić rodzimym, nadal się posługują.

Notatki do historii poczty „Skałat“.

W katalogu Stebleckiego, właśnie co wyszłym z pod prasy, sprawa poczty polskiej „Skałat“, jest przedstawiona w fałszywym świetle; kładę to na karb, że wydawcy nie mieli dowodowych egzemplarzy, a polegali tylko na podanych im przesłankach. Redakcja „Filatelisty Polskiego“ w Krakowie, zreprodukowała odbitkę w jednym z swoich numerów i zapytała swoich czytelników o bliższe dane, ale czy takie otrzymała, nie wiadomo, bowiem do tego tematu już nie wróciła, suponując, że misja jej na tem się kończy.

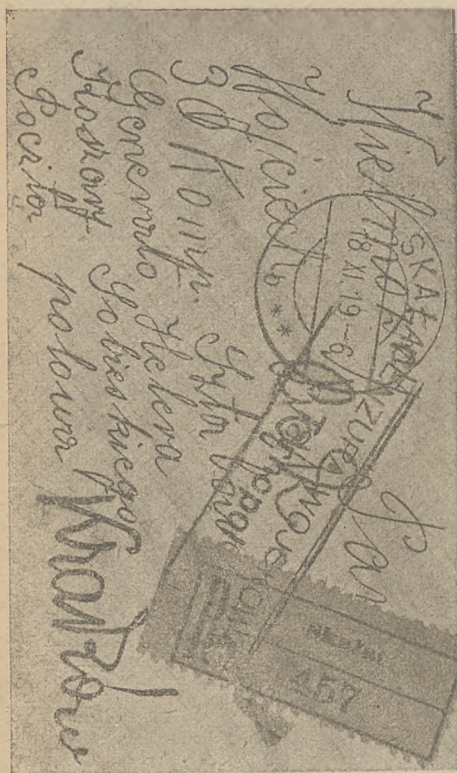
A śmiem stwierdzić, że z pomiędzy wszystkich wydawnictw lokalnych, poczta Skałat miała najracjonalniejsze zapotrzebowanie faktyczne i abstrahując i częściową spekulację osób prywatnych (bo i gdzie spekulacji nie było!). urzędownie była najsolidniejszym wydawnictwem. Do dnia 2. grudnia 1919 r., zanim z Ekonomatu war-

szawskiego doszły do Skałat pierwsze transporty znaczków regularnych polskich, w czasie usunięcia się Ukraińców z Skałat, t. j. około 15 tygodni, była poczta zdana na własną „autonomiczną” czynność.

Zapas austriackich znaczków był na miejscu. A więc przedrukowano większą część (część przeszła do opłaty bez przedruku) pieczęcią ręczną metalową: „Poczta Polska — orzeł — Skałat”. Owe znaczki przedrukowe, kasowane austr. kasownikiem (mylnie w katalogu podano, że rzekomo Ukraińcy wywieźli) były sprzedawane przez przeciąg kilku tygodni przy okienku publiczności, znachodzą się na „szkarcie”, wychodziły na regularnych pismach zwykłych i poleconych, a więc bezsprzecznie mają cechę znaczków posiłkowych.

Zanim całość pracy ogłoszę, poprzestaję w tym zeszycie na reprodukcji listu poleconego (fig. 1. i 2.) z daty 18 XI. 1919 (z posiadanych swojego czasu ca 25 egz. o rozm. wartościach do rozmaitych osób adresowanych); strony prawej (fig. 3.) i lewej (fig. 4.) koperty listu wartościowego z daty 3 XII. 1919 stwierdzający, że kasownik austriacki listowy, pieniężny i przekazowy był w posiadaniu urzędu pocztowego, a zaopatrzone się w nową pieczęć z orłem polskim; dokument (fig. 5.) z dnia 3/XII. 1919 (nie na żadne żądanie jak to dzisiaj praktykowane, ale samorzutnie stwierdzający), że były to znaczki posiłkowe.

O ile mogłem dalszych informacji zasięgnąć, pieczętka owa została przerobiona i używana jako kasownik w Tarnoruda k. Zbr., do czasu zabrania jej do Warszawy.

(fig. 1.)

Strona prawa.

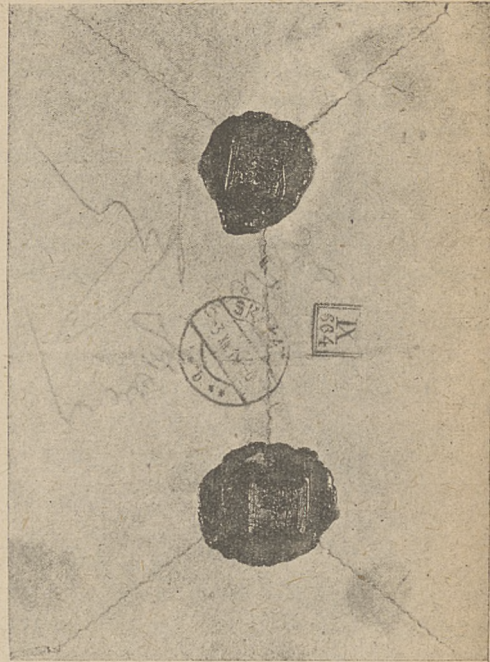
(fig. 2.)

Strona lewa.

(fig. 3).
Strona prawa.

(fig. 4).
Strona lewa.

Wzrosty Pomi...

Otrzymałem pieniądze z rąk...
gdyż otrzymałem pieniądze z rąk...
przedsiębiorcy, wyrażającego, iż...
miłmo chęci wyrażam radość...
nie mogę.

L. Pomi...

Wzrosty Pomi...

Wzrosty Pomi...

Wzrosty Pomi...

(fig. 5).

Sprawa poczty Skałat natychmiast mię zainteresowała, gdyż rozdzielając pocztę na dywizje armji Hallera, zaczęły mi się owe znaczki coraz częściej przez palce przesuwać. Nie zwlekając, kurjerom polskim i francuskim odjeżdżającym na wschód do 3. i 12. Dywizji, wydałem polecenie zakupna jak największej ilości owych znaczków. Udało mi się to 4-krotnie. Już jednakowoż za przekazane pieniądze nie

otrzymałem nic, z powodu wyczerpania a zapewne dojścia-regularnych znaczków.

Przy ostatniej jeździe st. żołnierza Leroux, zabrał tenże po 10 egz. 5 i 10 Kor. dopłatnych i uczyniono mu tę „grzeczność“, że przedrukowano, i te muszę uważać już jako póloficjalne.

Radbym dowiedzieć się i proszę PP. filatelistów z Skałat, jak niemniej odnośnych PP. urzędników, podówczas zajętych służbowo w Urzędzie pocztowym Skałat o bliższe dane na nast. pytania:

Co się definitywnie stało z pieczętką, tworzącą owe posiłkowe znaczki? Faktyczny czas obiegowy; Ilość i gatunek przedrukowanych znaczków austriackich (Revelacje ogłoszone w „Donau Post“ nie odpowiadają prawdzie, co konstatuje np. na 2 Kor. opłatnych); Który z PP. urzędników był czynny przy przedrukowywaniu.

Wszelkie daty przyjmę dla dobra ogólnego i wyświeetlenia tej sprawy z pełną wdzięcznością.

Na wywiady prywatne, wskazano mi nast. Panów, coś bliżej, lub bardzo wiele wiedzących: WP. W. Chroboni, poczta Horodenka; nac. stacji Potutory WP. Chroboni; rzekomo sprzedający po 5 Mkp. serję WP. Blautz (bliższy adres nieznany); oraz WP. Metzger, b. nac. poczty.

Wszystkich tych Panów proszę wejść ze mną w kontakt korespondencyjny, lub w formie gotowej proszę o artykuły wyświetlające tę sprawę.

Eug. A. Szczerban.

Marki z chwilą odbudowy Polski.

Myślenice.

Pierwsze dni grudnia 1918.

Marki obiegowe austr. listowe z r. 1916, zaopatrzone odciskiem orzełka gumowego w dwu typach:

Wysokość nakładu *)

Wysokość nakładu :*)

3 hal. fioletowa	?	15 hal. czerwona	?
5 „ zielona	?	20 „ ciemno-zielona	?
6 „ pomarańczowa	?	25 „ błękitna	?
10 „ karminowa	?	30 „ liliowa	?
12 „ niebieskawa	?	40 „ oliwkowa	?

Dopłatne austr. z r. 1910:

5 hal. karminowa	?	30 hal. karminowa	?
------------------	---	-------------------	---

Poczta
Polska

*Pierwsze dni grudnia 1918, mniej więcej do
połowy stycznia 1919.*

Poczta
Polska

Marki obiegowe austr. z r. 1916 zaopatrzone nadrukiem w dwu wierszach „Poczta Polska“.

TYP I.

TYP II.

*) Nie da się ani w przybliżeniu oznaczyć. Tylko o ile czas pozwalał na to, polszczoneo w ten sposób znaczki, zacierając na nich cechę obcopoddaństwa. Że to była robota żmudna i ambarasująca każdy znaczek znaczyć pojedynczo, wkrótce zastąpiono tę czynność umieszczeniem na znaczkach nadruku.

Wysokość nakładu:*)		Wysokość nakładu:*)	
3 hal.	fioletowa 400	30 hal.	liliowa 300
5 „	zielona 50	40 „	oliwkowa 50
6 „	pomarańczowa 300	50 „	ciemno-zielona 20
10 „	karminowa 1200	60 „	błękitna 100
12 „	niebieska 300	80 „	czerwono-brunatna 50
15 „	czerwona 200	90 „	czerwono-liliowa 10
20 „	zielona 300	1 Kor.	żółto-czerwona 100
25 „	błękitna 50	2 „	niebieska 20

Dopłatne austr. z r. 1910:

5 hal.	karminowa 100	25 hal.	karminowa 100
10 „	„ 50	30 „	„ 50
15 „	„ 50	40 „	„ 50
20 „	„ 50	50 „	„ 50

Gazetowe z r. 1916:

Wysokość nakładu:		Wysokość nakładu	
2 hal.	brunatna 300	2 hal. (dla poczty pol.)	nieb. 100

Dopłatne z r. 1916/17:

1 hal.	czarna 300	15 hal.	na 36 niebieska 200
10 „	na 24 niebieska 200	20 „	„ 54 pomarańcz. 200
15 „	„ 2 liliowa 100	50 „	„ 42 brunatna 100

Pospieszne z r. 1916:

trójkątne:		podłóżne:	
2 hal.	czerwono-żółta 200	2 hal.	czerwono-żółta 200
5 „	zielona 200	5 „	zielona 200

Druka połowa stycznia 1919 aż do nadesłania znaczków polskich.

Dla braku znaczków używano stampilji na listach i kartkach (jak rysunek).

(NB. W maju 1919 dla braku 5 halerzówki, przepoławiano znaczki na 10 h. (pomarańczowe) i te używano.

W styczniu 1920 dla braku 25 halerzówek, podobnie używano przepoławionych 50 halerzówek).

Dopłatne prowizorje.

Czerwiec 1919.

Na polskich znaczkach halerzowych gumową stampilją w stojącym kwadracie napis: „porto“.

Nr.	hal.
Porto	zapłacono.

*) Nie da się zarówno oznaczyć, bowiem nie prowadzono w tym kierunku żadnej ewidencji. Wogóle zapas znaczków austr. był na wyczerpaniu. Na zamówienia z Ekonomatu nie nadsyłało ich. Kiedy następnie ogłoszono wycofanie z obiegu znaczków austr., te które przyniosła publiczność do wymiany, zostały znowu przedrukowane i zużyte. Ponieważ na całych arkuszach przeważnie niektórych wartości nie było, posiadane — w małej ilości przytwierdzano na paskach papieru i tak przedrukowywano. Stąd powstały różne przesunięcia nadruków i druki odwrócone. Te listowe, które przedrukowano jednocześnie z dopłatniami (których rozmiar jest mniejszy) mają wiersze nadruku do siebie zbliżone.

Wszystkie znaczki wogóle, bez względu na ich pierwotne przeznaczenie (dopłatne, pospieszne, gazetowe) były używane do frankowania listów z braku listowych. W nadrukach jest mała ilość błędów: poczta, pozsta. Obok tych z nadrukami, używano znaczków austr. bez nadruków.

3 hal. brunatna	500*)	20 hal. brunatna	1000
5 „ zielona	500	25 „ niebieska	1000
10 „ pomarańczowa	500	50 „ czerwono-brunatna	1000
15 „ czerwona	500		

J. S. Płatkowski.

WILHELM BERNSTEIN.

Poniższy artykuł jest częścią pracy p. t. „**PODRĘCZNIK FILATELISTYKI POLSKIEJ**“, która jako całość ukaże się w ciągu 2—3 mies. w osobnym nakładzie.

D. ZNACZKI DOPŁATNE. Wydanie Min. Poczt i Telegrafów.

I. Znaczki czerwone dla obiegu w b. Kongresówce.

CXLII. Są to znaczki wielkości 18×18, mające u góry na tle czerwonym biały napis „POCZTA POLSKA“ a u dołu „DOPŁATA“. Środek znaczka wypełniają 2 fantazyjne rogi obfitości, u dołu przewiązane wstęgą. Na środku znaczka biała cyfra wartości, bez litery, oznaczającą walutę.

Zą b k o w a n i e 11½

830. 2 fenigi	833. 10 fenigów	836. 50 fenigów
831. 4 „	834. 20 „	837. 100 „
832. 5 fenigów	835. 30 „	838. 500 „

II. Znaczki ciemno-niebieskie dla obiegu w byłym zaborze i okupacji austriackiej.

Wykonanie podobne do poprzednich, lecz rysunek i napisy białe na tle ciemno-niebieskiem.

Zą b k o w a n i e 11½

839. 2 hal.	842. 10 hal.	845. 50 hal.
840. 4 „	843. 20 „	846. 100 „
841. 5 „	844. 30 „	847. 500 „

U w a g a : W miarę wyczerpywania się zapasów dopłatnych **czerwonych**, zastępowano takowe niebieskimi znaczkami dopłatnymi, które zrównane zostały w wartości ze znaczkami waluty markowej, przez co otrzymały obieg w całym państwie.

III. Znaczki dopłatne ciemno-niebieskie

na papierze cienkim z wodnemi linjami pionowymi i poziomymi; ząbkowanie 11½, 10 i 9.

Wykonanie podobne do poprzednich.

849. 20 fen.	851. 200 fen.
850. 100 „	852. 500 „

U w a g a : Ostatnie znaczki dopłatne na papierze z wodnymi linjami, urząd dopłat na poczcie (wydział VII.) otrzymuje ze składnicy nie gumowane, jak ongiś miało miejsce ze znaczkami P. K. Rz.

*) Nie da się ściśle oznaczyć.

IV. Znaczki dopłatne

nadrukowane na opłatnych znaczkach wydania P. K. Rz. wartości 10, 15, 25, 50 i 70 hal. opisanych nami za N. 612, 613, 615, 616 i 618*).

Z powodu podrożenia opłat pocztowych i wydania znaczków opłatnych wartości 6, 10 i 20 marek, zaszła potrzeba stworzenia odpowiednich do podwyższonych opłat znaczków dopłaty, t. j. o wartościach wyższych niż 5 Mk., jak dotychczasowe; w tym celu poczta zużyła beużytecznie leżące na składzie pozostałości znaczków wydania Polskiej Komisji Rządzącej, nadrukowując na nich nową wartość i wyraz „DOPŁATA” sposobem drukarskim; znaczki te po nadrukowaniu nowej wartości i wyrazu „Dopłata” zachowały właściwości wydania P. K. Rz., a mianowicie: są cięte i niegumowane.

853.	6 MK.	na znaczku Nr. 613,	a brak kropki po K.
854.	6 MK.	„ „ „ 615	„ „ „ „ „
855.	20 MK.	„ „ „ 612	„ „ „ „ „
856.	20 MK.	„ „ „ 616	„ „ „ „ „
857.	35 MK.	„ „ „ 618	„ „ „ „ „

U w a g a: Ponieważ sam wyraz „prowizoryczny” daje pojęcie o zarządzeniu tymczasowem i krótkotrwałem, a wiadomem jest powszechnie, że znaczki pocztowe mające obieg krótkotrwały są rzadkie, rozbudziły się więc namiętności i żądza zysku wśród wszystkich osób zbliżonych lub ocierających się o sanctuarium znaczkowe. Dla utrzymania pozorów powołano komisję składającą się z kupców i urzędników, która uchwaliła sprzedawać prowizoryczne dopłatne znaczki przeważnie handlującym lub swym ludziom, a zbieraczom zaś tylko od jednej do czterech serji, gdyż zbieracze, według pojęć naszych biurokratów pocztowych, powinni być elementem, który tutti quanti ma prawo być obdzierany, aby im się odechciało na przyszłość zbierać znaczkopocztowe. Nawet piszący te słowa otrzymał tylko cztery serje, pomimo że prosił ośm serji a to dlatego, żeby sobie nie popsuł filatelistycznego żołądka, gdy jednocześnie handlarze otrzymali od tysiąca do kilku nawet tysięcy serji, za które żądają skromnie do ośmiuset marek za każdą serję.

Doprawdy ciekawy epizod dla historyka moralności: jedna władza prześladuje paskarstwo, a inna ułatwia takowe.

V. Znaczki dobroczynne.

Na początku 1921 r. Ministerstwo Poczty cztery znaczki istniejącej serji: 5, 6, 10 i 20 Mk. nadrukowało krzyżem i dodatkową wartością 30 Mk. Opłata dodatkowa przeznaczoną została na korzyść Czerwonego Krzyża. Nadruki w barwie czerwonej wykonano na maszynie drukarskiej: z prawej strony „Krzyż” prostoramienny w ośmioletniej linowej obwódce, z lewej zaś dodatkową wartość „30 Mk.”.

858. 5 Mk.+30 Mk. 859. 6 Mk.+30 Mk. 860. 10 Mk.+30 Mk. 861. 20 Mk.+30 Mk.

Dla uzupełnienia spisu znaczków polskich, uznajemy za odpowiednie i ciekawe opisać te znaczki skarbowe (stemplowe) wydania Min. Skarbu, które zdażyło się nam spotkać na oryginalnych listach, a także postaramy się chociaż pobieżnie opisać znaczki dzielone, które znamy.

Znaczki opisane w tym dziale uznajemy za prawidłowo pocztowo używane, o ile spotykamy takowe na listach niewątpliwie oryginalnych i bez żadnej domieszki spekulacyjnej.

VI. Znaczki skarbowe

użyte jako opłatne pocztowe.

Znaczków skarbowych polskich mamy po dziś dzień (kwiecień 1921 r.) trzy wydania. Wydanie pierwsze tylko cięte, w formie długiego i szerokiego czworoboku;

*) Wartości: 10, 15, 25, 50 i 70 hal.

Placzego nie jest Pan jeszcze naszym współpracownikiem?

wydanie drugie cięte i ząbkowane w formie czworoboku długiego wąskiego; wydanie trzecie zaś, to znaczki skarbowe bieżące. Na listach widzieliśmy tylko znaczki pierwszego i drugiego wydania.

862. 1 Mk. znaczek skarbowy cięty, wydanie pierwsze. Druk dwubarwny: zielonawo-niebieski na żółto-brunatnym.

863. 10 f. znaczek skarbowy, wydanie drugie, cięty, druk jednobarwny.

864 10 K. (o. p.) znaczek skarbowy według wydania drugiego dla Z. C. Z. W. (Zarząd Centralny Ziemi Wschodnich) ząbkowany, druk jednobarwny: ciemnofioletowy.

865. 20 K. (o p.) podobny do Nr. 864. lecz barwa karminowa.

U w a g i: Znaczek Nr. 862, widzieliśmy na liście ostemplowany kasownikiem, stacji pocztowej „Slesin” w Kaliskiem. Dwa listy w powyższy sposób opłacone, doszły do rąk adresata (Prezes gminy żydowskiej M. Bergson) w Warszawie.

Takim samym znaczkiem opłacony list ze stacji pocztowej „Sompolno” doszedł do rąk adresata z doklejonymi znaczkami dopłatnymi i nadrukiem pieczętką czworokątną „DOPŁACIĆ”.

Znaczek Nr. 863. kasowany datownikiem „Gąbin” 4. VII. 20. doszedł do rąk adresata także z doklejonym znaczkiem dopłaty i napisaną literą T (axe) 7. VII. 20.

Nr. 864. kasowany datownikiem „MOŁODECZNO” 7. VII. 20.

Nr. 865. kasowany datownikiem „SŁONIN”, na którym data nieczytelna.

Jesteśmy moralnie przekonani, że powyższe listy zostały opłacone znaczkami skarbowymi bezwiednie, bez żadnych celów filatelistycznych lub zapewne z powodu braku znaczków pocztowych w czasie wojny.

Niestety, tego samego zdania nie możemy wypowiedzieć o wielu listach frankowanych znaczkami dzielonymi, pomimo, że na listach tych spotykamy kasowniki stacji nadawczej i odbiorczej.

Znaczki dzielone użyte do frankowania, spotykają się przeważnie na listach z okupacji i zaboru austriackiego. Znamy listy opłacone austriackimi znaczkami dzielnymi, Feldpost III. z wizerunkiem cesarza Karola wartość: 5, 10, 15, 40, 60, 90 h. i 2 Kor., oraz znaczkami polskimi 10, 20 i 50 h. Poza tem znamy przepołowione: znaczek urzędowy 50 fen. i znaczek dopłatny 10 fen. Nr. 842, użyte do opłaty jako 25 i 5 fen.

Ze wszystkich powyższych znaczków, uważamy za zupełnie bez zarzutu przepołowiony znaczek urzędowy i dopłatny. Połówka urzędowego znaczka znajduje się na liście poleconym ze Starostwa Opoczyńskiego do Min. Apropowizacji. List ten posiada wszystkie pieczętki konieczne i w danym wypadku zwykle używane. Również w zbiorach Redakcji „Filatelista” znajduje się połówka 50 f. znaczka urzędowego na liście Posterunku Policji Państwowej w Szczercu Lp. 1544 z daty 6/XI. 1920 do M. O. A. O. 238 pp. I Baon, II. komp. we Lwowie. Połowa zaś znaczka dopłatnego znajduje się na liście poleconym Starostwa Sanockiego do Min. Apropowizacji i także posiada wszystkie stemple, nadające mu cechy wiarygodności.

**Przy wszelkich zamówieniach, zamianach i t. p. uprasza się
zawsze powoływać na „Filatelistę”.**

Międzynarodowy Związek filatelistów i korespondentów „Unja“

Centrala: (Directeur du Club) Eugeniusz A. Szczerban,

Lwów, (Leopolis, Lemberg) Kochanowskiego 62. (Pologne)

Znaki określają życzenia w liście członków.

Code des Collectionneurs : Collectors Code ; Code für Sammler ; Ruilformulen voor de Verzamelaars ; Código para les Coleccionistas ;
Codigo dos colecionadores ; Cifrario pei collezionisti.

- A** Znaczki pocztowe; Timbres poste; postage stamps; Briefmarken; postzegels, sellos postales; sellos do correio; Francobolli.
- AA** Całości pocztowe; Entiers; Entires; Ganzsachen; Postformulieren.
- B** Znaczki wystawowe etc.; t. recl. d' exp.; exhibition stamps; Ausstellungsmarken; reklaamzegels van teutoonstellingen; sellos propagando de exposiciones; sellos reclames d' exposições; Francobolli réclames di espositiuni.
- C** Znaczki stemplowe; Timbre fiscals; Revenue stamp.; Stempelmarken; Quinttantiezegel; Franca da bollo; Ohmánybelyeg.
- D** Kartki widokowe (ogólne); Vues panoramiques; Panoramical scenes; Generalansichten. Panorama's; Vistas panorámicas; Vedute panoramiche.
- E** Widoki miast, place, ulice; Vues de villes, places, rues; Town and street views; Städteansichten, Plätze, Strassen; Stadszichten, openbare plaatsen, straten; Vistas de ciudades, plazas, calles, (praças, ruas); Vedutte di città, piazze, vie etc.
- F** Ożywione obrazy ulicy; Scènes de rue, mouvementées; Views of large thoroughfares; Belebte Strassenbilder; Bewogen straatgebeurtenissen; Escenas de calles animadas; Scenas de rua movimentadas; Scene de strada movimentate.
- G** Budynki, pomniki; Monuments, statues; Hervorragende Bauten, Denkmälen; Monumenten, standbeelden; Monumentos, estatuas; Monumenti, [statue.
- H** Widoki wnętrz; Interieurs; Interiors; Innenansichten; (Interieurs) binnenzichten; Interiores; Interni.
- I** Typy krajowe, kobiece; Types du pays, types de jolies femmes; Native Costumas, Cards representing beautiful women; Typen u. Trachten, hübsche Frauentypen; Volkstypen, typen van schoone vrouwen; Tipos del pais, bellezas feminas; Typos de paiz, typos de mulheres bonitas; Tipi del paese, tipi di belle donne.
- J** Typy wojskowe; Types et scènes militaires; Military scenes and uniforms; Militärische Typen u. Szenen; Militaire gebeurtenissen entypen, Tipos y escenas militares; Tipi e scene militari.
- K** Krajobrazy i rzeki; Paysages, cours d'eau; Country views, rivers; Landschaften u. Flüsse; Landschaften, waterloopen; Paisajes, rios, arroyos, Paysagens, correntes d'agua; Paesaggi, corsi d' acqua.
- L** Morza i jeziora; Marine, lacs; Marine views, lakes; Meer u. Seen; Zeezichten, meren; Marinas; Marinhas, lagos; Marine, laghi.
- M** Zamki, ruiny; Chateaux, ruines; Castles and ruins; Schlösser, Burgen, Ruinen; Kasteelen; Castillos, ruinas; Castellos; Castelli. rovine.
- N** Góry, lodowce; Montagnes, glaciers; Mountains; Berge, Gletscher; Bergen, gletschers (ijsbergen); Montanas, icebergs, geleiras; Montagne, [ghiacciai.
- O** Fantazyjne; Fantaisies; Fancy cards; Fantasiekarten, Fantaisien, Fantasias; Fantasia.
- P** Karykatury, komiczne; Caricatures, comiques; Comical cards, Karrikaturen, komische Karten; Kluchten; Caricaturas, cómicas; Caricature, [comiche.
- Q** Artystki sceniczne, piękności; Actrices, beautés; Actresses, Beauties; Schauspiellerrinen, Frauenschönheiten; Tooneelspeelsters, schoonheden; Actrices, bellezas; Attrici, beltà.
- R** Działacze państwowi, książęta, etc.; Hommes d' Etat, Soverains; Statesmen, Monarchs; Staatsmänner, Fürstlichkeiten; Staatsmannen, Vorsten; Hombres, (Homens) de estado, soberanes; Uomini di stato, sovrani.
- S** Kwiaty; Fleurs; Flowers; Blumen; Bloemen; Flores; Fiori.
- T** Zwierzęta; Animaux; Animals; Tierbilder; Dieren; Animales; Animaes; Animali.
- U** Dzieci; Eufants; Childrer; Kinderkarten; Kinderen; Ninos; Crianças; Bambini.
- V** Autom. i Awiatyka; Automobilisme, Awiaton; Motoring; Automobilismus u. Luftschiffahrt; Vliegkunst, luchtvaart; Aviação; Aviation.
- X** Reprodukce, artyzm; Reproduction de tableaux. Salon; Reproductions of famous pictures; Gemäldereproduktionen; Reproducties van schilderijen; reprodução (reproducciones) de quadros; Riproduzioni di quadri.
- Y** Akwarele; Aquarelles véritables; Real aquarelles; Echte Aquarelle; Echte met waterverf geschilderde kaarten; Acquarelas verdaderas; Verdadeiras aquarellas; Acquarelli veri.
- Z** Amatorskie zdjęcia fotograficzne; (Amateurs) Cartes fotogr.; fotogr. cards; Liebhaberphotographie Karten; Photogr. kaarten (liefhebbers); Tarjetas fotográficas de aficionados; Bilhetes postaes fotogr.; Cartoline in fotografia (amatori).
- ZZ** Zbieram wszystko; Tous les genres; All kinds; Alle Arten; Al de soorten; Todo estilo; Todos os generos; Tutti i generi.

- §** Pieniądże prowiz.; argent de guerre provisoire; temporary money of war; Notgeld; dinero de guerra; denaro supplente di guerra.
Bas Basis; **Gal** (Galvez); **Gib** (Gibbons) **M** (Michel) **Sc** (Scott) **Se** (Senf) **S. W. K.** (Sammler Woche Kat) **Y. T.** (Yvert et Tellier).
1 Życzę sobie; je désire; I want; Ich wünsche; Ik wensch; Deseo; Desejo, Desidero.
2 mogę posłać; Je puis vous envoyer; I can send you; Ich kann Ihnen senden; Ik kan zenden; Puedo enviarle; Posso enviar the; [Posso inviarle].
3 nie życzę sobie; Je ne désire pas; I do not want; Ich wünsche nicht; Ik wensch niet; No deseo; Nao desejo; Nou desidero.
4 tylko Europa; seulement de Europe; Only from Europe; nur aus Europa; solamente de Europe; solo dell' Europa.
5 nie wysyłam pierwszy; demande premiere envoie; beg first sending; bitte Erstsending; sirvase mandarme et primer envio; prego spedizione [compenso].

Correspondance:

Koresponduję:

Corrispondenza:

- al** albański, albaine, albanese, albanesisch, albanes, albanese;
an angielski, anglais, english, englisch, Engelsch, ingles, inglese;
ar arabski, arabo, arabic, arabisch, arabo, arabe;
b bułgarski, bulgare, bulgarien, bulgarisch, bulgaro;
c chiński, chinois, chinese, chinesisch, cinese, chino;
cz czeski, tscheque, czech, tschechisch, czeco, checo;
d duński, danois, danish, dänisch, danese, dinamarques;
eg egipski, egypte, egyptian, egyptisch, egypto, egiziano;
es esperanto;
est estoński, esthonien, estonian, estnisch, estonio, estenze.
f francuski, française, french, français, francés, francese;
fin fiński, finnois, finnish, finnisch, finlandes, finlandese;
g grecki, grec, greck, griechisch, greco, griego;
h holenderski, hollandais, dutch, hollendisch, nederlandsch, holandés, olandese;
he hebrajski, hebraé, hebraisch, Judeo;
hi hiszpański, espagnol, spanish, spanisch, spaans, espanol, hespanhol, spagnolo;
i indyjski, indiano, indian, indisch, hindo;
j japoński, japonais, japanese, japanisch, giapponese, japonese;
k kroacki, croate, croatian, kroatisch, croato;
li litewski, lithuanais, lithuanian, lithauisch, lituano;
ł łotewski, letton, lettisch, lettian, letones;
n niemiecki, allemand, german, deutsch, dutsch, alemán, allemao, tedesco;
no norweski, norwegian, norwegian, norwegisch, norvegese;
p perski, perse, persian, persisch, persa, persiano;
pol polski, polonais, polish, polnisch, polacco;
por portugalski, portugais, portuguese, portugisich, portugeesch, portugués, portoghese;
r rosyjski, russe, russian, russisch, ruso, russo;
ru rumuński, roumain, roumanian, rumänisch, rumeno;
s serbski, serbe, serbian, serbisch, serbo, servio;
si siamski, siamois, siamese, siamisch;
ś słoweński, slovene, slovenian, slovenisch;
sz szwedzki, svédois, swedish, schwedisch, svedese, suecia;
t turecki, turc, turkish, türkisch, turco;
u ukraiński, ukrainois, (ruthene, ruthenian), ukrainisch, ukrainian, ucraino;
w węgierski, hongrois, hungarian, ungarisch, ungherese;
wł włoski, italien, italian, italienisch, italyaansch, italiano.

Roczna wkładka i abonament „Filatelisty” wraz z 12 ogłoszeniem wynosi w obrębie Polski Mp. 250—, Subscription par an (12 Nr.), (per annum) Leva 35—; Kc 45—; Kronor 4—; D.R. Mk. 25—; Peseta 10—; finnd. Mk. 25—; franc 10—; 2 sh 6 d.; Lire 15—; holl. Guld. 1'50—; östr.-ung. Kronen 250—; Escudo 250; Lei 30—; Rbl. 50—; S. H. S. Dinar 20—; U. S. A. Doll. 1—

(Zmiany znaków w liście członków wynoszą jednorazowo Mp. 15—, każde słowo lub cyfra (ponad 10 jednostek, oprócz adresu) Mp. 4—)

Wzór korespondencji:

1) A, Bas, Gib, M, Se, YT, B, Q, S, X. Corresp. a, cz, f, hi,
k, n, pol, por, r, ś, u, wł.

„Unja” Nr. 1.

Formularz zgłoszenia — Subscription blank — Anmelde-
formular — Demande d'admission — Dichiarazione
di accoglimento:

Int. Club „Unja” Nr.

Imię i nazwisko

Name

Nom

Nombre appellido

Adres

Address

Adresse

Zatrudnienie

Profession

Condizione

Kraj

Pays

Pais

City

Paese

Znaki. — Code. — (Advertisement — Annonce):

Data, podpis: — Date e signature;

Poleca na członka; recommended by; raccomandé par;

empfohlen durch; recomander por; raccomandare per;

„Unja” Nr.

Literatura.

Stała rubryka recenzyjna światowej literatury filatelistycznej.

Nous prions les redacteurs et les éditeurs de nous envoyer des exemplaires pour réценser.

The publisher, office of publication, and annual subscription of the periodicals received are given with the first notice of the journal in each volume.

Wir ersuchen Herausgeber u. Verleger phil. Literatur, um gefl. Lieferung von Rezensionsexemplaren.

Stebleckiego *Katalog polskich znaczków pocztowych*, 1921, opracowali Dr. E. A. Oblas i E. Steblecki, nakładem E. Stebleckiego, Lwów, Karmelicka 6. — Wydawnictwo to ukazało się na czasie i jako podręcznik do kolekcjonowania polskich znaczków niezbędne. Jednakowoż przychodzi zapytać wydawców (mimo zastrzeżenia w słowie wstępnym), czy faktycznie jest to katalog i ma służyć podręcznika naukowego pełnić, ewentualnie jest cennikiem miarodajnym firmy E. Steblecki. To ostatnie jest pewniejsze! Bowiem katalog jako taki, w tym chaosie wydawnictw z okresu rewolucyjnego nie mógłby bezstronnie przez jednostkę być opracowany, ze względu na brak dowodowych oryginalnych egzemplarzy i nie znajomości dat statystycznych. Od tego zależy bowiem ocenienie! Ceny podane na wyd. lokalne w tym katalogu nie mogą być miarodajne za oryginały, ale za towar bieżący, wciąż się produkujący w Warszawie lub Łodzi u nieuczciwych spekulantów, przez których właśnie zagranica wzdraga się przyjmować polskie znaczki przedrukowe, w tem przekonaniu, że co najmniej 80% jest fałszywych — i... niestety jest prawdą.

Przy wydaniach lokalnych, aż do zupełnego przeprowadzenia procesu filatelistycznego, czy to w prasie filat., czy przez konkretne dowody, cen nie powinno się stawiać!

W następnym wydaniu radzi będziemy widzieć pewne poprawki i ulepszenia a to z dziedziny fałszerstw i nauki rozpoznawczej i ogłoszenie dotychczas znanych fałszerzy znaczków polskich, wyeliminowanie np. dopłat Cisna i t. p. produktów r. 1920 (nie 1919) i życzymy dalszej owocnej pracy przy współpracownictwie szerokiem — szczęść Boże!

W katalogu znajdujemy pewne niekonsekwencje, na które bacznią uwagę P. P. Wydawców zwracamy:

Str. 15. Prowizorja ukraińskie w Łucku, bez właściwego zapotrzebowania wydane, są uprawnione być pomieszczone w katalogu, a „Poczta Skałat” nie? Zupełna niezajomość tego wydania, mogła następujące słowa w katalogu podyktować: str. 18. „Znaczki austriackie z nadrukiem ręczną pieczęcią „Poczta Polska — orzeł — Skałat” nie są specjalnymi znaczkami, nadruk ten bowiem jest niczem innym, jak skasowaniem (?) Kasownik z czasów austr. został wywieziony (?) przez Ukraińców, a urząd poczt. sprawił sobie kasownik nowy o powyższej formie i brzmieniu. Znajdujące się w handlu znaczki kasowane tym kasownikiem, a prócz niego kasownikiem nowym z datą (!?), są zabawką filatelistyczną“.

Powyższe dane są z gruntu fałszywie przedstawione, a osobno o pocztce „Skałat” zmuszeni jesteśmy głos zabierać i prosimy wszystkich tych, którzy bliżej znają historję tego wydania o współpracę i wyjaśnienie faktów.

A tous vos transactions ayez la bonte' de se rapporter au „Filatelista“.

Międzynarodowy Związek filatelistów i korespondentów „Unja“ we Lwowie.

Centrala: EUG. A. SZCZERBAN, Lwów (Leopolis), Kochanowskiego 62. (Pologne).

W interesie naszego Związku, należy zamiany i wszelkie inne transakcje wyłącznie z członkami przeprowadzać. W korespondencji z członkami, podawanie adresu staje się zbytecznym, wystarczy podać: „Unja“ i Nr. Brak znaków po nazwisku oznacza, że odnośny członek obecnie żadnych życzeń nie ma.

Abonenci pół i całoroczni, a chcący pozostać członkami Związku, dopłacają tylko różnicę do Mp. 250.—, a nie jak kilku P. P. uczyniło, że za prenumeratę i wkładkę do „Unji“ osobno nadesłali. Również i drobne kwoty wpłacone na poczet 1—3 Nr. „Filatelisty“ odlicza się od kwoty wkładki rocznej.

Zawiadamia się, że znaczków w komiso w sprzedaży nie oddaje się! Członkowie „Unji“ mogą jednakowoż, jak przewiduje regulamin, otrzymywać stale wybory znaczków przez Centralę, również i przysyłać swoje dublety do spieniężenia w cyrkulacji pomiędzy członkami.

Główna ekspedycja wyborów skuteczną będzie 31-go maja i dni następnych, to też członkowie chcący otrzymać przesyłki, zechcą o tem zawiadomić natychmiast Centralę, z podaniem czy Europa, zamorskie, tańsze czy droższe okazy pożądane. Przesyłka bez przymusu kupna, znaczki pojedynczo znaczzone cenami, wyborów dłużej jak 3—4 dni nie wolno zatrzymywać.

P. T. Handle zawiadamia się, że prace przygotowawcze ukostytuowania Giełdy marczanej na ukończeniu, zapewne już w następnym zeszycie podamy bliższe dane i adres lokalu.

Najważniejszą sprawą danej chwili, ażeby „Unja“ na wzór Związków zagranicznych posiadała możliwie największą ilość członków, bo czem liczniejszy nasz Związek będzie, lepsze korzyści osiągnie każdy, chociażby skutek zamiany, sprzedaży i t. p. Ustanawiamy dla najgorliwszych członków w werbowaniu nowych, 3 premje w znaczkach pocztowych, cena netto Mp. 500.—, 300 — i 200.— Nagroda rozdzieloną zostanie pomiędzy 3-ch najwięcej czynnych członków w chwili, gdy Związek osiągnie ogólnej liczby członków 500, co według naszych obliczeń powinno się już około połowy lipca stać faktem, pozatem każdy z poszczególnych członków ma sposobność dla ogólnego dobra i jakoteż moralne zobowiązanie przynajmniej 1 nowego członka w miesiącu zjednać w kraju lub zagranicą. Od ilości zgłoszeń z kraju, stosownie zareagują swoim wstąpieniem do „Unji“ zbieracze innych państw!

W grudniu każdego roku wydanych zostanie nie więcej jak 10 dyplomów honorowych dla tych P. T. Członków, którzy czy to pracą literacką, czy skuteczną agitacją, czy też czemś innem wybitnem w ciągu roku dla Związku przysłużą się.

Przestroga! W świeżo zwróconych wyborach skonstatowano wymianę znaczków na inne gorsze lub przeniesienia na inne pola. Przestrzegamy, że każdy znaczek jest ewidencyjnie prowadzony i przy wyjawieniu się czynu, zostanie odnośny członek nie tylko wykluczony ze Związku, ale naraża się na inne większe nieprzyjemności. Wybory, jako rzecz zaufana, oddana Związkowi do cyrkulacji, dalej w zaufaniu powierza się pieczy członkom. Nadużycie zaufania pociągną dotkliwie dochodzenia.

*

Znaczki „Unji“. Zarząd „Unji“ posiada jeszcze z nakładu przedwojennego »okreżnej wystawy kolekcjonerskiej „Unja“ swoje znaczki efektownie wykonane, które obróci na fundusz zakładowy „Unji“, oferując 1 serję (5 sztuk w 5 kolorach) za Mp. 5.—. Od 100 egz. opłatnie. Zapas bardzo mały, ale dostateczny jeszcze, ażeby obdzielić członków.

* * *

Następny zeszyt „Filatelisty“ wyjdzie punktualnie 25. czerwca. Zgłoszenia nadeszłe do 20/VI. będą mogły być jeszcze w liście członków uwzględnione.

* * *

Wzorowy statut wyjdzie w ciągu b. r. i będzie obowiązywał już na rok 1922. Kto podejmie się najrychlej tłumaczenia na obce języki?

* * *

P. T. Członków prosimy w korespondencji z Centralą i innymi członkami używać znaczków do opłaty pism możliwie w danej chwili najrzadszych — obecnie np. wartości fenigowe, 4 Mk. i t. p., unikając najpowszedniejszych. Pisma opłacać filatelistycznie!

* * *

Konkurs na projekt dyplomu honorowego dla Związku „Unja“. Dyplom ma służyć do obdzielenia najwięcej zasłużonych członków Związku. Motywa rysunku — ogólnie kolekcjonerskie, jednakowoż filatelja ma być dominująco uwzględniona. Format dowolny, jednak nie mniejszy jak 30×20 cm. Nast. napis winien być bądź to w rysunku samym lub otoku umieszczony:

Międzynarodowy Związek filatelistów i korespondentów „Unja“
Lwów (Leopol — Pologne)

Mocą uchwały Zarządu przyznaje się Szan. Członkowi Nr. . . . .

Dyplom honorowy

za życzliwą i skuteczną pracę (agitację) dla dobra i celów Związku.

Lwów, dnia . . . . . 192..

Zarząd:

Jako nagrodę wyznaczamy w okazach rzadkich wartości katalogowej franc. 200.— (12.000.— Mp.).

Termin ostateczny 1 VIII. 1921.

AWIZO! Wyłącznie dla członków umieszczonych w tej liście po 1 serji do oddania za gotówkę do 15/VI. 1920 — oprócz kosztów przesyłki:

Austria dla powodzian „Hochwasser“ kpl. do 20 Kor. . . . . Mkp. 350.—

Polska na Czerwony Krzyż kpl. . . . . „ 180.—

Lista członków Międzynarodowego Związku filatelistów i korespondentów „Unja“ we Lwowie.

(Mitgliederliste. — Liste des Membres. — List of Members. — Liste de Socios).

1. Szczerban Eug. A., Lwów, rue Kochanowski 62. (Pologne) 1). A. (per 1, 10, 100, 1000) Bas. Gib. M. Se. Y. T. 2) Ukraina, Pologne etc.; B. Q. S. X.; Cresp. an. cz. f. hi. k. n. pol. por. r. sl. u. wl.
2. Konopka Adam, Lwów, Potockiego 50. (Polonia) 1) 4). A. (Plebiscite. Danzig) 2) Polonia. Bas. M. Y. T. Cresp. f. n. pol.
3. Skwara Władysław, uczeń, Dąbrowa Górnicza. ul. Ogrodowa 2. (Pologne) 1, A. cresp. pol. n. r.
4. Kiebaczy Jerzy, technik, Kielce, ul. Kolejowa 46. (Polonia), A.

5. Marszałkowicz Jan, urzędnik wojsk., Lwów. Kurkowa 46. (Polonia), A. Bas. Se. Y. T. Cresp. f. n. pol.
6. Rusiecki Wacław, Białystok, (pałac Branickich, Seminarjum), (Polonia).
7. Kutrzeba Tad. Marian, Mielec, ul. Kościuszki (Polonia) 1; A; ZZ; (Nouvelles) 2; Polonia A. D. 5; Cresp. pol. n.
8. Machowski Franciszek. Rej. Zarz. Bud. Kwat., Przemyśl, Mickiewicza 47. (Polonia) 1; A. ZZ; 2 Polonia, Russia 5; Bas. M. Y. T. Cresp. cz. k. n. pol. r. u. w.

9. Hnatyk Eugeniusz, koncypista Nam., Dąbrowa k. Tarnowa (Polonia), 1, A (Ukraina wschodnia i zachodnia) Bas. Se. 1921; 2; Polską, austr. pocztę lotniczą i polową III. III.
10. Czyżewski Zdzisław, kupiec, Lwów, ul. Zielona 30. (Polonia) 1, A. ZZ. 2 Polonia Bas. Gib. M. Se. Y. T. Corresp. f. n. pol.
11. Pławny Zygmunt, subjekt handlowy u firmy Kopy, Cieszyn-polski, ul. Głęboka 7. (Polonia), A; Bas. Se. Corresp. n. pol.
12. Gryżewski Tadeusz, Warszawa, ul. Królewska 35 m. 5. (Polonia), A. D. E. F. G. H. I. Corresp. f. n. pol. r. (Poszukuje koresp. z miast, gdzie były prowizoryczne znaczki polskie, z Wilna, Kołomyji i b. okup. austr.).
13. Fries Ch., uczeń, Tarnów, ul. Wąłowa 39. (Polonia).
14. Olszewski Witold, major W. P., Warszawa, Oddział IV. Szt. ul. Trebacka 2. (Polonia) A. ZZ.
15. Kawa Kazimierz, urzędnik, Lublin, Dolna P. Marji 25. (Polonia) A. ZZ.
16. Wierzbicki J., Handel marek zagranicznych, Poznań, ul. Szkolna 10. (Polonia) 1A; Bas. M. spec. wojenne — Kriegsmarken, Corresp. n. pol.
17. Horodecki Marjan, urz. podatkowy, Sieniawa ad Jarosław, (Polonia) 1 A; Bas. Se; SWK; pol. n. f. u. 5.
18. Jezierski Henryk, urzędnik, Lwów, Ponińskiego 6. (Polonia) 1, A. ZZ. 2. Polonia, Ukraina. Bas. M. Se. S. W. K. Y. T.; Corresp. cz. n. pol.
19. Lichtenstein Wład., właśc. Biura filatel., Łódź, Piotrkowska 19. (Polonia) A. AA.; §. pol. n. f. r.
20. Korczemny Grzegorz, ucz. VII. kl. gimn., Łuck (Wołyń), Jagiellońska 46. (Polonia) 1, 2, A. ZZ. Corresp. f. pol. r. u.
21. ks. Senyk Kornel, proboszcz, Bereznica królewska p. Żydaczów (Polonia) 1, A. Bas. M. Se. 4, 5, n. pol. r. u.
22. Kąkolewski Witold, inżynier, Warszawa, ul. Wspólna 24—2 (Polonia) 1, A. 2. Polonia, Central Europe; Bas. M. Se. Y. T. 5.
23. Mgr. W. Fusek, wł. apteki, Biecz, (Małopolska, Polonia). A. Bas. Y. T. 5. Corresp. cz. es. f. n. pol. an.
24. Szarewski Kazimierz, Bystra obok Białej (Polonia).
25. Wyłoga Izak, uczeń, Będzin, pl. 3-go Maja 1. 3. (Polonia).
26. Fisz Echil, uczeń VI. kl., Łuck (Wołyń) ul. Kredytowa 5. (Polonia), 1, A. AA. C. Corresp. n. pol. r.
27. Szurmiński Marjan, kancelista, Lublin, Konopnicka 3. m. 7. (Polonia), ZZ.
28. Biestek Wład., nauczyciel, Wiśnio-wa k. Dobczyc (Małopolska, Polonia). 1, A. 4, 5; Corresp. pol. n.
29. Grzelak Antoni, handlowiec, Krosno, Bazar bławatny (Małopolska, Polonia), 1, 4. 2 (wszystkie państwa — tous pays) Bas. M. Se. Y. T. 5; Corresp. pol. n. r. f.
30. Nikołajczuk Piotr, uczeń VI. kl. gimn. ukraińskiego, Łuck (Wołyń) ul. Rówieńska 11. (Polonia) A. ZZ; J. M. P. Corresp. u. n. pol. r. he. an. cz. f.
31. Marjan hr. Łoś, porucznik, Lwów, Ziemiańkowskiego 4. (Polonia) 1, A. ZZ. (wojenne — t. p. de guerra) 2, (Polonia, Ukraina, Novotscherkask) §. 5. Corresp. f. n. pol. r. u.
32. Dziubanowska Marja, żona dyrektora drukarni Związkowej, Kraków, ul. Mikołajska 13. (Polonia), A. ZZ.
33. Socharski Mieczysław, rewizor Kontr. P. K. P. Warszawa-Praga, ul. Marcinkowskiego 1. m. 13. (Polonia).
34. Kowalski Marjan, Łódź, ul. Przejazd 37 (P. O. Box 105), (Polonia), A. Bas. M. Se. Y. T.; V. T. Corresp. an. f. n. pol. r.
35. Adamczyk Erazm, litogra, Warszawa, ul. Drowniana 14. m. 11. (Polonia), 1, A. Bas. M. Se. Corresp. pol.
36. Wauters Achilles, Chef de bureau, Krosno, (c/o firmy Waterkeyn), (Małopolska, Polonia), 1, A. Bas. Se. Corresp. an. f. h. hi. u. pol.
37. Michoń Julian, urzędnik rafinerji, Krosno (Polonia), Bas. Se. 1. 4. 2. A. Corresp. pol. n.
38. Hannakowa Stanisława, Przeworsk, (Polonia), A. Bas. Se. M. Y. T. 2. Polonia series — rus. Ukraina, 5; Corresp. f. n. pol.
39. Ladros Piotr, urzędnik państwowy, Częstochowa, Ostatni Grosz, ul. Bór 43. (Polonia), A. AA. B. C. ZZ.
40. Boczek Alfred, Briefmarkenhandlung Jägerndorf, Mitlacherstrasse 24. Republ. Czesko-Słowacka (C. S. R.), A. AA., Bas., M. Corresp. cz. f. n.
41. Wagner Leopold, urzędnik sądowy i wł. realn., Kraków XXII., Serkowskiego 15. (Polonia), 1, 2, A. AA. Corresp. an. f. n. pol. wł.
42. Stupnicki Mieczysław, Firma „Tani Bazar“, Przemyśl-Zasanie (Polonia).
43. Steblecki Eugeniusz, handel marek poczt., Lwów, Karmelicka 6. (Polonia), A. en gros — detail. Bas. M. Se. Y. T. Corresp. pol. r. u. n. f. cz.
44. Werschler Ludwik, prof. gimn., Myślenice (Polonia), A. AA. Bas. M. Y. T., 4. 5. Corresp. pol. f. n.
45. Poppers Zygfryd, handel marek poczt., Przemyśl, Kazimierzowska 7. (Polonia), 1, A. ZZ. (per 10—1000 p. ou series), 2 Central Europe. Bas. Y. T. M. Se. Corresp. f. n. pol. an.

46. Marszałkowicz K., rotmistrz, Wilno, Kalwaryjska 6—2. Litwa Środkowa (Polonia), A. Bas. Se. Corresp. f. n. pol. an.
47. Schimmer Józef, uczeń gimn., Tarnów, Wałowa 6. (Polonia), I, A. 4.
48. Luster Bolesław, abiturjent gimn. Stanisławów, Lipowa 37. (Polonia), A. (tylko wojenne—soul. guerre), Bas. M. Corresp. n. pol.
49. Broniatowski Ludwik, naczelnik Urzędu skarbowego, Garwolin, Woj. Lubelskie, (Polonia), A. Corresp. pol. n. f. an. r.
50. Dobrowolski Mieczysław, urz. państwowy, Lublin, ul. Graniczna 10. m. 1. (Polonia).
51. Benek Jerzy, introligator, Brunów p. Rudzice, (Śląsk Cieszyński — Polonia), ZZ. (Zbieram wszystko).
52. Kagan Szaja, uczeń, Łuck (Wołyń), ul. Francuska 3, dom Blindera, (Polonia), I, A. Corresp. pol. r. he. n.
53. Dębski Stanisław, kadet-kapral, Korpus Kadetów, 1 komp., 2 pluton, Modlin, (Polonia), A.
54. Zawirowski Józef, prof. gimn., Nakłó nad Notecią (Polonia), A. D. E. G. L. M. X., Bas. Se. 4, 5. Corresp. f. n. pol. r.
55. Dubaj Jan, st. oficyał poczt., Cisna, (Małopolska, Polonia), A. ZZ., Bas. Y. T. Corresp. n. pol. f.
56. Sryjewski Józef Tadeusz, Raków, p. Częstochowa (Polonia), A. Bas. M. Se. Y. T.; S. T. N. Corresp. es. pol.
57. Halbersberg M., Lublin, Bramowa 4. (Polonia), A. ZZ.
58. Łoś hr. Adam, starosta, Krosno, Starostwo (Polonia).
59. Zbrońska Jadwiga, Siedlce, ul. Sekulska 4. m. 3. (Polonia), A. Bas. Y. T. Corresp. cz. f. n. w. wł.
60. Dekonicki Wiktor, Równo, Dyrektorska 9. (Wołyń, Polonia).
61. Wojdylowski Marek, kasjer fabr., Łódź, ul. Moniuszki 7. (Polonia), I A. rzadkie okazy polskie: 1860/63 lokalne na oryginalnych kopertach; 2. wszystko, prócz przedwojennych, Bas. M. Se., S. W. K. 5. Corresp. n. pol. r.
62. Skowroński Alojzy, księgarnia, Kielce, Kolejowa I. 19. (Polonia).
63. Lewański Tadeusz, adwokat przysięgły, Garwolin, (Ziemia Siedlecka, Polonia), A. Corresp. f. pol. r.
64. Rad Bronisław, sędzia Sądu okręgow., Lwów, Kleinowska 4. II. p., (Polonia), I, 2, A. ZZ. Bas. M. Y. T. 5. Corresp. f. n. pol. Zamianę przeprowadzam tylko poza Polską.
65. Strzetelski Zdzisław, ucz. gimn., Kraków-Dębniki, Sandomierska 4. (Polonia), A.
66. Liniowski Kazimierz, przem., Lwów, Hausnera 8. II. p. (Polonia), I, A. AA. ZZ. 2. Ukraina, Denikin, Russia, Polonia. Bas. M. Se., D. M. Corresp. n. pol. r. u.
67. Axelrad Bernhard, Jagielnica k. Czortkowa, (Małopolska wsch., Polonia), A. Bas. M. Se. 5. Corresp. an. es. f. he. n. pol. r. u. w.
68. Bernstein Wilhelm, literat filatelistyczny, Warszawa, Ordynacka 13. (Polonia), A. AA. 1, 4, 5. Bas. M. Y. T. Corresp. n. pol. r.
69. Skórkowski Tadeusz, inżynier, Przeworsk, (Małopolska, Polonia), A. Bas. M. Y. T. 4, 5. Corresp. pol. f. n.
70. Mer Michał, ucz. I. kursu sem., Białystok, ul. Okrągła 1—10. (Polonia), A.
71. Raszewski Tadeusz, Warszawa, ul. Moniuszki 4—26. (Polonia), A. Bas. Se. M. 5. D. Corresp. f. n. pol. r.
72. Vielrose A., inżynier górniczy, Dąbrowa Górnicza, ul. Sobieskiego 29. (Polonia), A.
73. Epstein Michał, st. uniwersytetu, Kraków, Jasna 3. (Polonia), A. Bas. M. 5. Corresp. n. pol. f.
74. Ajer Izak, uczeń, Białystok, Giełdowa 6. (skrytka pocztowa 53). (Polonia), A. AA. B. Z. Y. §. Corresp. es. he. n. pol. r. f.
75. Łopuszański Jan, uczeń gimn., Sandomierz, męskie gimn. państw. kl. VII. (Polonia), I, 2, A.
76. Hořinek T., Tuchfabrikant, Sofia. Gerlowo Nr. 11. (Bulgarien), A. Bas. M. Se. SWK.; nicht über 15— Mk. Werte. I. 4. 5. 2 nur bulgarische A. in Tausch. Corresp. n. b. cz.
77. Isaak Juliusz, entomolog, Zawiercie (Polonia), I, A. Bas. M. Se. Y. T. Corresp. f. n. pol. r.
78. Łuszczycza Irena, Lwów, Trauguta 21. (Polonia), I, 2, D—Z. 5. Corresp. n. pol. u.
79. Ilmari Ponsio, Briefmarkenhandlung, Tampere (Finland), A. (en gros), Bas. M. Y. T. Gib. Corresp. fin. sz. n. an.
80. Sztamler Salomon, Puławy, Szpitalna 22. (Polonia), Exchange postage — stamp from Poland and Austria II. Feldpost.
81. Eliseo Castro S., Casilla 35, Paillaco (Valdivia), Chile, (Ameryka), I, A. Polonia, Hungria, Rumania, Serbia, Montenegro, Bulgaria, Levante etc. 2, Chile, Peru, Bolivia, Argentina, Bas. Y. T. Galv. Corresp. hi. f. por.
82. W. O. Eichmann, Briefmarkenhandlung, Oliva, Danzig (Gdańsk), A.
83. Guzmits Karl, Stadtbeamter in Pension, Győr, Arpad utca 47. (Hungary), A. ZZ. Bas. M. Corresp. n. w.

84. Senorita Consuelo Alonso. Directora „Union Club Vallisoletana“, Rue Duque de la Victoria 4., Valladolid, (Espagne). Kto przyśle 1000 powszednich znaczków, otrzyma 60 kart widokowych. 1—1000 A. 2. D. Corresp. hi. f.
85. B. L. Beard 846. Oxenden Avenue, Montreal, Canada (Ameryka), 1. A. votr. pays per 200—1000, 2. Canada, U. S. A., Corresp. an. f. n.
86. Hay Edward, The Burman Phil. Post Box Nr. 806., Rangoon, Burma. India (Asia), A. per 100—1000 versch. od. gem. 2. des gl. Quantum aus Indien etc. Corresp. n. an. f.
87. Sokolović Miliwoj, Polizeibeamter, Golubač (Serbia), A.
88. Schwarz J., Libau. Frommerstr. 7. (Lettland), A.
89. Perrani André, Directeur du Club l'Etoile Philatelique. 49, Rue l'Hôtel de Ville, Gonesse (S. et O.) (France), A.
90. K. Sato et Co., Stamp Dealer. N. 20. Shichome Kojimachi, Kojimachi-ku. Tokyo (Japan), A. per 10—10000, 2. Japan, Foreign Colonial Rev. et Stamps. Corresp. an. j. ch.
91. Springer Josef, Sekretär, Debrecin, Fö u. 38. Hungary, 1. A. ZZ. 2. Ungarn (Węgry), Umsturz 5. nur bessere Marken!
92. Weiss Karl, Gera R. Rittergasse 12 (Deutschland), A.
93. Kinnunen Sulo, Lappenranta (Finland), A. D., Bas. t. Katalog. Corresp. fin. n.
94. The Hayashi, Isamu Stamp. Co. P. O. Box 9, Semba, Osaka (Japan), A. per 100, 1000, 2. Japan, Bas. Gib. Se. Locher etc. Corresp. an. j.
95. Graziano Angelini, Arco (Italia), A. Corresp. n. wl.
96. Varin Lucien, Directeur de la „Carte Postale“, „Ligue de Collect. de Cartes post. illustr.“, 15 Rue d'Alsace à Cligny prés. Paris (France), D. ZZ. Corresp. f.
97. Miss R. Cleveland c/o globe Philatelic Stores, Allahabad, (India), Asia, A. Bas. Gib. Y. T. Corresp. f. n.
98. Dr. Józef Tislowitz, porucznik, Kraków, Wrzesińska 10. (Polonia), A. Bas., M., Se., SWK.; Y. T.; Corresp. an. f. n. pol.
99. Goldstein Emil, Pötschmühle, Post Böhm. Krummau (Rep. Č.S.) Tschechoslovakei, 1. A. 2. Austr.-Hungaria, Tcheco-Slovaquie.
100. Dzieliński Karol, em. urzęd., Lwów, Mochnackiego 38. (Polonia), 1. A. AA. ZZ. 2. (Ukraina wschodnia, Polska), Bas. Se. 5. Corresp. n. pol.
101. Krak. Związek filat. (Phil. Club de Cracovie) na ręce p. Grębskiego, kier. wymiany, Kraków, ul. Karmelicka 21. (Polonia), A.
102. Jecinač Miloš. Major d. Inf., Zaječar, Rep. S. H. S. (Jugoslavia), 1. A. ZZ., 2. SHS—Serbia, 5. Bas. M. Y. T. Corresp. k. n. s. sl.
103. Briefmarken-Börse Swakopmund, Postfach 22. (S. W. Afrika), 1. A. Zentral Europa u. Ukraina (Polen nicht), 2. Union Afrika D. S. W. Afrika. Corresp. n. an. f.
104. Odrowski Feliks, Kaufmann, Zopot, Nordstrasse 17. (Danzig), oder Tczew Królewska 25. (Polen), Tausche Alt-Deutschland u. Alt-Polen, gebe alle Ausgaben Danzig.
105. Pereira Raul, Directeur „Portugal-Echange Club“, 69 Rua de Arrabida, Lisboa (Portugal), A. Bas. Gal. Corresp. por. f.
106. Czerny Rudolf, Rel. Lehrer u. Schriftsteller, Bielsko (Bielitz), Salzgassee 10. (Śląsk Cieszy.) (Polonia), 1. A. Corresp. n.
107. G. S. Swain, Te Awamutu, Waikato, New-Zealand (Australia), 1. 4. A. 2. New-Zealand etc. 5. Bas. Gib. Corresp. an.
108. Biske Alexander, Bijouteriehändler, Varna, Preslavska, Magas. „Chicagoo“ (Bulgarien), A. Bas. M. Se. Y. T. Corresp. f. n. r. Suche Tausch mit Ukraina Sammlern! Nehme Ukraina. — gebe Ukraina, Bulgarien. Zuerst Anfragen!
109. Weninger John, Directeur de Universal Club l'Harmonie, Gr. Wiesendorf b. Gr. Weikersdorf ad Fr. Jos. Bahn, N. Öster. (Autriche).
110. Renato G. Teixeira, Rua Pedro Jacone 47., Bahia, Brazil (Ameryka), 1. A. (100—200) 2. Brasil. Corresp. por. f.
111. Breyer Johannes, Reval, Girgenstr. Nr. 11. (Estland), A. (nom. geg. nom.). Corresp. r. u. f.
112. Antonio Joaq. Teixeira, Presidente „Int. Algarve Echange Club“, Lisboa, Rua de Poço dos Negros, 40—2 (Portugal).
113. Jan A. Jurewicz, 328 So. Washington Street, Herkimer N. Y. (U.S. America), 1. 2. D—Z Corresp. pol. r. an.
114. J. S. Piatkowski, sekretarz Magistratu, Myślenice via Kraków (Polonia), 1. A. Bas. M. Corresp. n. pol.
115. Dreikurs M., kupiec, Lwów. Boimów 20. (Polonia), 1. 2. A. ZZ. Bas. M. 5. Corresp. n. pol.
116. Jędrzejewski, inżynier, Piotrków, (Gazownia), (Polonia).
117. Benko Ljubibratić, w. Agencji handlowej. Warszawa, ul. Zgoda 1. 6. (Polonia), 1. A. 4. 5. Bas. M. Se. S. W. K. 1921. Corresp. b. f. k. pol. r. s. sl. wl. n.

118. Lechtanen Arvi, Helsinki, Fleminginkatu 10 a. 27 (Finland). A.
119. Bełczowski Antoni, uczeń, Opatów, Starostwo, Ziemia Radomska (Polonia), 1 A. 4. 5. Se. M. Corresp. n. f. cz. wł. an. D.
120. Stark Henryk, kupiec, Lwów, Wałowa 2. (Polonia).
121. Dr. Emil Bicz, kand. adwok., Myślenice (Polonia), 1. A. 4. Bas. M. Q. V. Corresp. pol. n.
122. Lauri Sahlsten, Terijoki (Finnland-Suomi), 1. A. ZZ. 5. (nicht unter Mkp. 300—) 2. Russland, Kaukasien, Krim etc., Bas. M. Y. T. Corresp. n. an. f. fin. u. r.
123. Siwiec Leopold, nac. Urz. pocztow. Przeworsk (Polonia). 1. A. 4. 2. ZZ. Bas. S.W.K.; Kümin Beil; Corresp. pol. n. f.
124. Wojnarowski Tadeusz, prac. biur. w Urz. kolej. Kraków, Filarecka 21. A. Bas. M. Corresp. pol. n., E. K. L. M.
125. Louis Chrétien, Employé Societe. Huta Bankowa, Dąbrowa Górnicza (Polonia). A. Bas. Y. T. 1921. Corresp. f., pol.
126. Kolbe Oton, inżynier komunikacji, Warszawa, Wspólna 45 m. 5. (Polonia).
127. Plamsch A., Pastor d. evang. Gemeinde, Grodno (Polonia), A.
128. Bogumił Zak-Zakowicz, Warszawa, Marszałkowska 40 m. 17. (Polonia), A.
129. Sozański Andrzej, Lwów, ul. Kurkowa 17. (Polonia) 1. A. 4. 2. Polska, Plebiscyt G. Śląsk. Bas. M. Se. 5. Corresp. an. f. n. pol. wł.
130. Włodarski Stanisław, kierownik kopalni, Tustanowice (Małopolska, Polonia).
131. Lorencki A., Warszawa, ul. Ogrodowa 44. (Polonia).
132. O. Gelpke, Acera, P. O. Box 21, Gold Coast, (West-Afrika). Suche Scinde 1851, 2 u. 3. Anna (Yvert Seite 837) zu tauschen, event. für absolut tadellose Stücke zahle: blaue bis frc. 200— rote bis frc. 750— geg. Check auf Paris, Berlin od. Rimette auf Warszawa (Mp. 12.000— resp. 45.000). Corresp. an. n. f. wł.
133. Schönberg S., Chrzanów, ul. Krakowska 190 (Polonia). A.
134. Marko Bogdan, Postbeamter, Kr. Srp. vojna cenzura, Bataševik, Baranya, (Rep. S. H. S.) 1. A. 2. Serbia, Hongrie, S. H. S. Corresp. n. s. w.
135. Krupiński Stan., inżynier, Warszawa, Nowogrodzka 18. (Polonia). A.
136. Haniżewski Juliusz, referent przy Dyrekcji robót publicznych, Łuck (Wołyń — Polonia).
137. Matejko Jan Aleksander, Lwów, ul. Lwowskich Dzieci 54, (Polonia). 1. A. Corresp. cz. f. n. pol.
138. Szuszkowska Jadwiga, Żychlin z. Kutnowskiej (Polonia).
139. Ponurski Władysław, Myślenice via Kraków (Polonia).
140. Kozák Rudolf, major, Dobřichovice 118. obok Pragi (Rep. Č. St.). 1. A. ZZ. 2. Czechoslowakei, Ukraina, Polen, Mittel-Litauen, Oesterr. Bas. M. Corresp. cz. n. pol. f.
141. Kacenenbogen Natan, student, Lublin, Lubartowska 24. (Polonia). A. AA. Bas. M. Y. T. Š. Corresp. f. he. n. pol. r.

(C. d. n.)

KRONIKA.

„Fabryka fałszywych znaczków pocztowych i specjalności“. Odnośnie do tego artykułu w Nr. 2. z r. 1921 proszę na podstawie §. 19. ust. prasowej do ogłoszenia tego co następuje:

Nieprawdą jest jakoby niejaki Littmann B. — Lwów, Kopernika 29a (Rekord, Sykstuska 8) uszczęśliwiał zbieraczy własnymi produktami. Nieprawdą również jest jakoby niemniej z tego samego źródła wychodziły fałszowane nadruki na rosyjskich znaczkach Ukrainy, specjalnie Winnica.

Prawdą natomiast jest, że nabyłem jedno-markowe znaczki wielkiego typu, w czerwonym kolorze w najlepszej wie-

rze ze źródła, które w każdej chwili podać mogę, przyczem zaznaczam, że znaczki takowe sprzedawałem zawsze z zastrzeżeniem, że gdyby się okazało, że są nieprawdziwymi, pieniądze zwrócę. Prawdą jest dalej, że nadruki na znaczkach ukraińskich przeziemnie sprzedawanych są prawdziwe.

Bruno Littmann.

Dalszą treść nic wspólnego z postowaniem nie mającą i docinki żakowskie wypuszczamy, i kończąc polemikę w tej sprawie na łamach pisma, stwierdzamy:

1. Że znaczki polskie opisane w Nr. 2-gim „Filatelisty“, rozmyślnie fałszowane i puszczone były w obieg. Że

sprzedając je p. Littmann — w przeciwnieństwie sprostowania — twierdził, że są to oryginały i wskazał jakiegoś „Litwina” w Łodzi jako dostawcę „tylko adresu zapomniął”. A ponieważ w sprostowaniu zdradza chęć p. L. (dlaczego to już nie uczynił) „wskazanie źródła w każdej chwili”, wzywamy p. Littmanna, ażeby to bezzwłocznie uczynił i wskazała dres tego specjalisty. Do tego czasu podtrzymujemy przeciwko niemu oskarżenie w całej pełni.

2. Co zaś do przedruków ukr. Winnica, to oskarżenie podtrzymujemy nadal! Fabrykowane przedruki Winnickie sprzedane były p. Eisenbachowi z „gwarancją”, jednak pod zagrożeniem dochodzeń karnych, zmuszony był p. L. zwrócić należytość. Podobnie miała się sprawa z p. M. hr. Łosiem. Arkusz 10 Rbl. Winnica p. Szczerbanowi przedstawiony, był ordynarnem naśladownictwem (z 50% antracytu z domieszką farby stampilowej fioletowej). Przedruki zupełnie tą samą pieczętką robione, które Redakcja posiada n. p. na 10 i 20 kop. a przez p. Litmanna „w najlepszej wierze” za oryginały sprzedane zostały.

Po atem zawiadamiamy, że sprostowanie dzisiejsze tylko w celu wyświeślenia sprawy umieszczamy, albowiem nieletni — a takim jest p. Littmann — (około 17 lat, ucz. gimn.) w swoim imieniu tylko przez rodziców lub zastępcę prawnego, sprostowania w formie powyższej umieszczać mogą.

Przy tej sposobności przestrzegamy wszystkich, którzy oddają się fałszowaniu znaczków, przedruków na tychże i t. p., że w przyszłości nie będziemy opisywać, a tem samem awizować sprawy, ale przedtem postaramy się o rewizje i aresztowania, a wówczas oczekiwać będziemy sprostowań, a'e już na podstawie wyroku sądowego.

P. Littmanna wzywamy, ażeby się zgłosił po odbiór fabrykowanych znaczków a sprzedanych Redakcji, uiszczając się z pobranej kwoty, wraz z poniesionymi kosztami ogłoszenia tych faktów.

Zeszyt niniejszy Nr. 4—5 kosztuje w detajlicznej sprzedaży Mp. 50'—

Nr. 1. „Filatelisty” wyczepany!
Panów filatelistów, którzy otrzymali ów zeszyt. a nie zamyślają zostać abonentami stałymi, prosimy o odesłanie z powrotem, ażebyśmy mogli innym dostarczyć celem skompletowania rocznika.

Pomiędzy znaczkami opłatnymi z okolic Czortkowa, Doliny i okręgu znajdujemy na znaczkach polskich w obwódce 10×30 mm jakieś nowe „Porto”. Prosimy o bliższe dane!

W tych dniach wydaną zostanie nowa wartość regularnej serji 25 Mk. dużego formatu z orłem. Rysunek Trojanowskiego, można znaleźć w książeczce z znaczkami konkursowymi.

Wegen teure Valuta suche Tausch,

aber nur in geschlossenen kleinen oder kompletten Sätzen per 1 bis 500 alte Sachen und Neuheiten.

Ich gebe

Ukraina 1 Kop. bis 7 Rubel, Kijów II, III, Charków, Winnica, Podolien etc. Polen kursierende und ältere Ausgaben bis zu den Raritäten. Auch Lokalmarken. Oesterreich 1890 bis 1918. (Oesterr. Fliegerpostkarten ungebraucht (II. Flug) mit schwarzem Entwertungsstempel „K. u. k. Fliegerpost 1914 — 1915, Festung Przemyśl“ gegen Marken im Kat. Wert von Mk. 20'—)

Tausch nicht unter 500 M.

nach Yvert 1921, Senf, Michel, Scot, Gibbons, Galvez.

Ich suche Korrespondenten

in allen europ. Ländern zwecks Besorgung von Neuheiten sofort nach Erscheinen per 10—500 Stück oder Satz gegen bar oder Tausch.

Briefmarkenhandlung

Eug. A. Szczerban
Lwów (Lemberg) Polen.

polSKI	niemiecki	francuski	angielski	węgierski	włoski	hiszpański	portugalski
Jako referencje wymieniam następujących:	Als Referenzen nenne ich Ihnen:	Comme références je vous nomme:	For information about me I refer to the following references:	Felvilágosítást adhatnrak-rólam:	Per darle informazioni di me Le nomino:	Me refiero á las personas siguientes que darán razones sobre mí:	Como referencias cito a las siguientes:
Należytość w załączeniu; przekazem.	Betrag folgt anbei, — per Postanweisung.	Je vous adresse aujourd'hui le montant par mandat-Poste	The amount has been remitted you to-day by money-order.	A pénz a mai napon Onnek postautalványon elküldtem.	L'importo si rimette quest'oggi con vaglia postale.	El importe se remite por este correo en libranza.	A importância va per este correio em vale.
Należytość złączam w znaczkach (banknotach).	Betrag liegt in Marken (Banknoten) bei.	Ci-inclus vous trouvez le montant en timbres poste (en billets de banque).	You find enclosed the amount in postage stamps (banknotes).	Mellékeltlen küldöm az Onnekjárdó esszegt bélyegeket (bankjegyekben).	Accompagno colla presente l'importo in forma di francobolli (biglietti di banca).	El importe se remite en sellos de correo (en billetes de banco).	A importância va aqui adjunta em estampilhas (em bilhetes de banco).
Należytość proszę podjąć przez pobranie.	Betrag ist per Nachnahme zu erheben.	Le montant sera perçu par remboursement.	The amount is to be raised by reimbursement.	A számla-összeg utánveendő.	L'importo ha da farsi rimborsare con assegno.	El importe debe reembolsarse.	A importância pode cobrarse per mandato de reembolso.
Następujące znaczki pozwalam sobie WP. celem kupna zaofiarować:	Ich gestatte mir, Ihnen folgende Marken zum Kaufe anzubieten:	Par la présente je me permets de vous offrir l'achat des timbres-poste suivants:	Herewith I take the liberty to offer you the following postage-stamps for sale:	Bátor vagyok Onnek jelen soraimmal a következő bélyegeket vételei falajánlani:	Mi prendo la libertà di offrirle l'acquisizione di questi francobolli:	Me permito ofrecerle la adquisición de los siguientes: los siguientes: estampilhas postales:	Tomo a liberdade de oferecer a Va Sa, as seguintes estampilhas postales:
Wszystkie znaczki są bez zarzutu.	Alle Marken sind in tadellosem Zustande.	Tous les timbres sont dans un état irréprochable.	All the stamps are in best condition.	Valamennyi bélyeg kifogástalan állapotban van.	Tutti francobolli sono in migliore stato.	Todos sellos están en condición irreprochable.	Todas as estampilhas estão em estado irreprehenível.

Serie pojedyncze.

(Warunki sprzedaży wyszczególnione w Nr. 2. „Filatelisty“.)

*) — nieużywane.

†) — częściowo używane.

L. serii	Kraj	Rok		egz.	Mk. f.
12	Anglja	1902	Edward VII. 1/2 p. — 2 sch 6 p.	13	90
15		1911	znak wodny korona 1/2, 1 p. Typ I.	2	10
16		"	" " " " " II.	2	1 50
17		1912	" " G. R. wielokrotnie 1/2, 1 p.	2	15
18		1912	" " G. v. R. 1/2, 1 p. Typ I.	2	10
19		"	" " " " " " " II.	2	6
54	Austrja	1890	1—15 Kreuzer	7	5
57		1891	20 Kreuzer — 50 Kreuzer	4	6
66		1906/07	5—30 h.	6	3 50
68		1908/13	jubil. zwykly papier 1 h. — 2 K.	16	12
69		"	kredowy 1 h. — 35 h.	11	4
85		1916/18	gazetowe 2 h. — 30 h.	5	6
89		1917/18	Karol 15, 20 a, 20 b, 25, 30	5	4
91		"	15, 20 b, 25, 30	4	2
95		—	kartka aeropl. z obl. Pieczęć: Fliegerpost Festung Przemyśl 1 1/5	*1	10
113		1917	doplatne 5—15 h.	3	3
121		1890/91	gazetowe stemple 1 i 2 Kreuzer	2	6
160		"	poczta w Polsce gazetowe 2—20 h.	*4	22
164		"	" " " Karol 1 h. — 2 K.	+17	80
166		"	" " " 1 h. — 12 h.	+7	20
186		1918	pospieszne przedr. „Deutschöster.“ 2, 5 Heller	*2	3
191a		"	Austrja Republika 3, 5, 6, 10, 12	*5	6
193		"	dopłata żąbk. 5 h. — 80 h.	*9	10
194		1920	cięte 5 h. — 80 h.	+9	15
195		"	nowa wartość „Parlament“ 2 1/2, 5, 7 1/2 K.	+3	35
199		"	listowe format wielki 80 h. 1, 150 i 2 K.	3	5
200		1921	„Hochwasser“ kpl.	*20	450
214	Bawaria	1919	„für Kriegsbeschädigte“ 10+5, 15+5, 20+5	+3	12
332	Bułgarja	1918	wojenne, widok Veles i jezioro Ohryda I, 5 Stot.	*2	10
334		1919	1 Stot. (praca w polu); 1, 2 Stot. (Sobranje)	*3	8
334a		"	1, 2, Stot. (Sobranje)	*2	4
337		1915	doplatne 5—50 Stot.	*5	80
337a		"	" " kpl.	3	30
360	Czechosłowacja	1918/19	Typ II. 1 i 50 Heller	2	7
362a		"	" IV. 5, 15, 25, 50, 73 cięte	+5	25
362b		"	" " 5, 10, 15, 20, 25, żąbk.	+5	10
413	Estonja	1919/20	5, 10, 15, 25, 35 mała serja	*5	12
414		1920	dobrocz. dla inwalidów. dwukol. 35+10, 70+15	*2	35
415		"	Nr. 29, 32, 35, 36, zmiana na nową wartość 1 Mk./35	*1	70
416		"	1 Mk./35 + 10, 2 Mk./70, 2 Mk./70 + 15	*2	50
431	Finlandja	1918/19	I. wyd Lew w owalu 5 Penni — 1 Mk.	8	12
431a		"	tosamo, 5, 5, 10, 20, 40 P., 1 Mk.	6	8
433		1919	prow. 10/5, 20/10, 20/25, 75/20	4	40
435		1918	(Nr. 67/70) przedruk „Aunus“	4	300
476	Gdańsk	1920	I. 5, 10, 15, 20 Pfg.	*4	10
477		"	5 Pfg. — 250 Mk.	*12	165
478		"	II. em. przedruk ukośny 5, 15, 20, 25, 75 Pfg.	*5	32
479		"	II. prow. 1 M./30 Pfg., 1 1/2 M./3 Pfg., 2 M./35 Pfg., 3 M./7 1/2 Pfg., 5 M./2 Pfg., 10 M./7 1/2 Pfg.	*6	420

L. serji	Kraj	Rok		egz.	Mk.	f.
480		"	III. lotnicze 40/40 Pfg., 60/40 Pfg., 1 Mk./40 Pfg. . .	*3	40	—
481		"	IV. prow. 5/30 Pfg., 10/20 Pfg., 25/30 Pfg.	*3	10	—
482		"	IV/V. " 5/30 Pfg., 10/20 Pfg., 25/30 Pfg., 60/30 Pfg. 80/30 Pfg.	*5	40	—
483		1921	5 Pfg. — 10 Mk. pamiątkowe	*10	500	—
484		"	5—80 Pfg. mała serja	*5	35	—
485		"	lotnicze (ost. nowość) 40, 60 Pf., 1, 2, 5 Mk. kpl.	*5	155	—
517	Hiszpanja	1909/18	2 c. — 1 Peseta	11	12	—
520		1855	służbowe 1/2, 1, 10, 10	*4	20	—
557	Jugosławia	7/3.-10/3. 919	wyd. dla Słowenji 3 h. — 2 K. i uzup. 15, 30 h. (Lubl.)	+12	55	—
558	(S. H. S.)	11/3.-8/3. 919	" " " 3—60 h. (bez wzgl. na odmiany)	+10	35	—
560		"	wyd. dla Sławonji, gazetowe 2, 4, 10 h.	*3	10	—
561		1919/20	" " " dopłatne, 5, 10, 20, 50, 1 K.	5	25	—
581	Lichten-	1920	5 h. — 10 K., kpl. rozm. form. herby, widoki etc.	*15	130	—
582	stein	"	dopłatne 5 h. — 5 Kr., kompl., format leżący . .	*12	70	—
583		"	jubil. form. wielki (Matka Boska) 50 h. — 2 K.	*3	35	—
585	Litwa	1920	25 f., 1, 2 Mk., zabkowane	*3	15	—
585a	środkowa	"	25 f., 1, 2 Mk., cięte	*3	18	—
585b		1921	zmiana kol. 25 f. ziel., 1 Mk. brun., 2 Mk. żółta zabk.	*3	12	—
585c		"	te same cięte	*3	15	—
585d		1921	"Na Śląsk Mk. 2" 25, 25, 1, 1, 2, 2	*6	50	—
586		1920	widoki Wilna i portrety, 25, 1, 2, 4, 6, 10 Mk. . .	*6	40	—
686a		"	tosamo cięte	*6	100	—
586b		1921	na Czerwony Krzyż 2+1, 4+1 Mk. zabk.	*2	20	—
586c		"	tosamo cięte	*2	25	—
587		1921	dopłatne 50 f., 1 Mk., 2, 3, 5 Mk. cięte	*4	33	50
587a		"	tosamo zabk.	4	30	—
604	Łotwa	1919	pap. cienki 3—75 kop., 3 i 5 Rb. zabk. (2 tyg. w obiegu)	*10	500	—
605		"	gruby 3—75 kop., 25 kop. szara, cięte	*9	130	—
606		"	pamiątk. oswobodzenia Rygi, 5, 15, 35 kop. . . .	*3	20	—
606a		"	" " " papier cienki, bibułka	*3	100	—
607		1920	jub. "Republiki", format wielki 10, 35, 1 Rbl. . . .	*3	25	—
608		"	pam. oswob. Kurlandji form. wielki (smok), 10, 25, 35, 1 Rbl.	*4	30	—
609		"	wyd. Czerw. Krzyża, druk na banknotach Bermonta 20+10, 40+15, 50+20, 1 Rbl.+30	*4	40	—
610		"	" " " na banknotach 5 Mk.	*4	55	—
611		"	" " " 20+10, 40+15, 50+20, 1 Rbl.+30 na bankn. 10 Rbl. bolsz.	*4	160	—
612		1920/21	prow. 2 Rbl./35 kop. Ryga, 2 Rbl./35 kop. jub. Rep., 1 Rbl./35 kop. Kurl.	*3	90	—
633	Niemcy	1919	lotnicze 10+40 Pfg.	*2	12	—
659		"	poczta w Rumdopłatne M.V. i R. 5-50 Bani b.zn.wod.	*5	35	—
660		1917	" " " Timbru de Ajutor 5, 10, 10, 50 Bani	+4	45	—
660a		1917/18	" " " M.V. i R. 5 i 10 B.	*2	25	—
660c		1917/18	" " " 5, Taxade Plata 10, gült 9 Armee 10 B.	+3	60	—
676	Norwegja	1878	1'00 — 2'00 Kronor	3	150	—
685		1911	Haakon, 1'00—2'00 Kronor	3	40	—
686		1914	jubil. niepodległ. form. wielki 5—20 öre	3	24	—
687		1917/20	nowe wartości i kolory 12 fiolet. 15, 35, 40, 5 Kronor	5	150	—
692	Plebiscyt	1920	wyd. polskie dla Ciesz. S. O. 1920 5 fen.—5 Kor. . .	*10	45	—
705		"	" " " Marienwerder" 5, 10, 15, 20 Pfg.	*4	25	—
708		"	" " " 5 Pfg./5 c., 10/10 20/25, 30/30, 40/20, 50/35 . .	*6	75	—

L. serji	Kraj	Rok		egz.	Mk. f.
758	Polska	1919	urzędowe 3 f. — 600 f. kpl.	+11	25
759		1920	3—50 f. mala serja	+6	3
760		"	lok. „Poczt Polska, orzeł Skalat“ 3, 5, 15, 20 . . .	*4	300
762		1919	dopłatne 2—500 Heller, nieb. wyd. l.	*9	25
763		"	2—50	*7	10
766		"	lok., dopl. Podgórze „Porto“ na P. K. L. 5—50 h. .	6	45
766a		"	tosamo cięte 3 h. — 1 K.	8	40
766b		"	tosamo ząbk. 3 h. — 1 K.	8	30
772		"	lok. dopłata Kraków l. na P. K. L. 2—50 h. . . .	8	75
773		"	„Dębniaki“ ząbk. 3 h. — 1 K.	8	50
814		1921	dopl. prow. na P. K. L. 6 M. ₁₅ , 6 M. ₂₅ , 20 M. ₁₀ , 20 M. ₅₀ .	*4	200
851	Rosja	1909/17	1 kop. — 1 Rbl.	15	20
853		1913	jub. Romanowych, portrety 1 kop. — 14 kop. . .	7	10
866		1919	wojenne półn. armji OKCA 5—50 kop. kopl. . . .	*5	15
869		1914/17	pieniężne 10, 15, 20 kop.	+3	18 50
915	Rumunja	1919/21	1, 3, 5 B. pap. żółty, 5 B. pap. biały, 10, 25, 30, 40 B.	*8	25
924		1916/18	„Timbru de Ajutor“ 5, 10, 50 Bani	3	18
928		1918	dopłatne 5, 10, 20, 50 Bani (cyfry czarne na ziel.)	4	18
932		1916	„Timbru de Ajutor“ 5 B. czerw. 10 B. brun. . .	2	20
941	San Marino	1903	(widoki etc.) 2, 5, 10, 25, 40, 65 cent.	+6	90
963	Serbja	1918	med. dwugłowy Piotr i Aleks. 1 Para — 1 Dinar .	10	50
968		1919	dopłatne 5—50 Para kompl.	5	35
988	Szwajcarja	1919	pokojuowe „Pax“ 7 ¹ / ₂ , 10, 15 c.	+3	40
1084	Ukraina zach.	1921	1, 2, 3, 5, 10 hrywny	*5	12
1121	Węgry	1916/18	widok parlamentu 50, 75, 80 filler, 1 i 2 Kor. . .	5	15
1126		1918	Karol i Zyta „Köztersasag“ 10—50 filler	*6	20
1132		1920	pam.wkrocz.wojsk „Horthy“ 5, 10, 15, 20, 25 f., kpl.oryg.	*5	80
1133		"	dobroc. na cel jeńców woj. 40 + 1 K., 60 + 2 K., 1 + 5 K.	*3	30
1134	"	"	dalszy przedr. „kłosy“ tzw. pokojuowe 3—25, 5 K.	*8	50
1189	Włochy	1912	(poświęcenie Campanili w Wenecji) form. wys. 5, 10 c. .	+2	30
1190		1913	prowiz na zn. Nr. 101.103, 2 ¹ / ₅ , 2 ¹ / ₁₀ , 2 15 c. . . .	+3	16
1199		1919	poczt. w pld. Tyrolu 1 cent. d. Corona — Una Corona i 25 cent. Express	*12	160
1120	"	"	" " " " dopl. c. d. Cor. 5, 10, 20, 30	*4	25
3119	Japonja	1919	1 Yen ziel. i czerw., 5 Yen ziel. i 10 Yen fioł. 3 najwyższe wartości — okazja!	3	30
			Katalog E. Stebleckiego (znaczki polskie) . . .		50

Zakładki gumowane (Klebefälze) najlepszy gatunek gumy — fabrykat duński — pod gwarancją higieniczne

w kopercie 1000 sztuk (jednostronne) . . . . . Mp. 20—

w zeszytiku perforowane, wystarcz. na 2000 szt. fabr. niem. . . . . „ 10—

Ząbkomierze „Unja“ (nakł d własny) 100 sztuk . . . . . „ 300—

„Leopoliensis“ na kartonie trwałym, wygodny do portfeliu . . . . . „ 4—

1 egz. . . . . „ 10—

Kartki zamienne do wklejania znaczków na 25 pól

100 sztuk . . . . . „ 150—

10 „ . . . . . „ 18—

dla członków „Unji“ 10 „ . . . . . „ 15—

Opłata pocztowa osobno.

EUG. A. SZCZERBAN, Lwów.

Drobne ogłoszenia.

Kalendarzeienne do zrywania 1921 format wielki dopokąd zapas starczy po 65 Mp. opłacono Należytość w znaczkach czystych — poleconym listem

Księgarnia S. Hannakowa, Przeworsk.

Glüterinspektor Reinhold Kretinsky, Bruckenthal, Małopolska, tauscht Marken aller Länder. Erstsending nicht unter Mk. 100— erbeten 3—6

Wenn Sie mir am wenigsten 200—500 besseren Postwertzeichen Ihrer Gegend senden wollen, So werden Sie bei wendender Post den Gegenwert in Marken unserer Gegend und namentlich Canada und Vereinigten Staaten dessen ich eine reiche Anzahl von allen Emissionen besitze, erhalten, B. L. Beard, 846 Oxonden Avenue, Montreal, Canada, Amerika.

Mitgl. „Unja“ Nr. 85.

Si vous m'envoyez des timbres-postes rares de votre pays pas moins de 200—500 à la fois, je vous retournerai l'équivalent en timbres du Canada ou des Etats-Unis dont j'ai de nombreux doubles de toutes les émissions. B. L. Beard, 846 Oxonden Avenue, Montreal, Canada, Amerika, Membre „Unja“ Nr. 85

Biorę w komisową sprzedaż znaczki pocztu polskiej i ukraińskiej. Wybory, oferty uprasza Aleksander Horowitz, Stanisławów, Sapieżyńska 18.

Kółko zbieraczy znaczków pocztowych Mielec uprasza o nadsyłanie znaczków pocztowych do wyboru. Czas obiegu około 6 tyg. 10% na korzyść kasy Kółka. Adresować: Tadeusz Marian Kutrzeba, sekretarz Kółka, Mielec, ul. Kościuszki.

Niezwykła okazja dla filatelistów. Nadzwyczajnie rentowne złożenie kapitału. Wspaniałe zbiory starej i wojennej Europy są do sprzedania. Ze znajomością fachową opracowana i wielką miłością w ciągu przeszło lat 20 pielęgnowana kolekcja obejmuje 140 0 różnych, przeważnie starych i bardzo cennych znaczków pocztowych. Sliczna ta kolekcja znajduje się w pięciu albumach Borek'a (bezdrukowych — permanent — dla maksymalnych zbieraczy) i jednym zwykłym albumie. Wartość kolekcji wedł. Michla 1921 109.000 Mk. niemieckich (bez doliczenia zwyczki walutowej). Bliższych szczegółów co do warunków sprzedaży, jakości przedmiotu i t.d. udzieli za nadesłaniem kosztów poczt. Jul. Isaak w Zawierciu, gdzie i same zbiory obejrzeć można.

Alle Polenmarken in Tausch oder Kauf gesucht; besonders kursierende aus den Briefen herausgeschnitten. Rudolf Czerny, Bielitz, Schlesien. Mitglied: Debes, Schutzverband für B. H. u. A.

Mitgl. „Unja“ Nr. 106.

Wielkie zapotrzebowanie mam w do-
brych znaczkach europejskich i poza-
europejskich.

Zwłaszcza poszukuję: Austrija do r. 1864, 1910; Polskę 1861, staroniemieckie i włoskie — na listach — parami, w blokach, wszystkie wydawnictwa z czasu wojny 19 4—19, oraz wyższe wartości jak: Rubel, Marka, Korona, Lire, Franc, Gulden, Leva, Dinar, Lei, Perpera, Piaster, Dollar, Milireis, Drachma, holl. Gulden, Rupia, Tical, Kronor i t. p. w każdej ilości. Niemniej kupuję stale dobrze pielęgnowane zbiory znaczków w albumach, zwłaszcza europejskie.

Oferty możliwie z przedłożeniem zbioru do oglądnięcia upraszam pod adresem: Handel marek zagr.

EUG. A. SZCZERBAN,

Lwów, Kochanowskiego 62.

Zapłatę skuteczniam — zależnie od życzenia — gotówką, przekazem lub listem wartościowym — wprost odmiennie, akredytywą, lub przez krótyś z moich banków depozytowych.

Achtung!

Sammler und Händler!

*Auf vielfache Anfragen geben wir bekannt:

1. Die Ein- und Ausfuhr von Briefmarken unterliegt in Polen keinerlei Verbot

2. Die Einfuhr nach Deutschland von Briefmarken aus dem Auslande, erfordert eine besondere Bewilligung des Reichskommissärs für die Einfuhr, Berlin SW., Lützowufer. Erforderlich ist ein ausgefülltes grünes Formular, „Statistik des Warenverkehrs“, das auf den grösseren Postanstalten und Steuerämtern erhältlich ist. Dieses Formular wird dem Markenerbriefe beigelegt, worauf die Zensurstelle auch Einschreibesendungen und Nachnahmen passieren lässt.

3. Im privaten Tauschverkehr wird die Einfuhrbewilligung von Briefmarken in Deutschland ohne grössere Schwierigkeiten erteilt. Der Nachweis des Tausches ist durch Vorlage der Korrespondenz, Posteinschreibezettel, Empfangsbestätigung der ausländischen Empfänger zu erbringen.

Occasion unique pour les Marchands!

Geleg. Offerte für Händler!

Prix en argent polonaise! Port en plus! **Payement par chèque** a ma banque: **Bank Hipoteczny — Lwów** (Pologne). **Cheques Postaux:** **Wien 166.471; Varsovie Nr. 144.888.**

Adresser les commandes au Magasin de timbres poste

EUG. A. SZCZERBAN

LWÓW (LEOPOL) — POLOGNE

62 RUE KOCHANOWSKI 62.

Ukraina: garant. Originale!

	Valuta pol. Mark!	per 1	10	100	1000
	10, 20, 30, 40, 50 Schagiw	8° —	70° —	620° —	5500° —
	10, 30, 40, 50 Schagiw	— —	50° —	450° —	4000° —
	10, 40 Schagiw	— —	— —	220° —	1900° —
Kijew II.	1 „ (dent. — gez.)	— —	6° —	55° —	500° —
	3 „	5° —	45° —	400° —	— —
	4 „	5° —	45° —	400° —	— —
	1 „ (non dent. — ung.)	1° —	9° —	80° —	700° —
	2 „	1°50	14° —	120° —	1000° —
	3 „	1°80	16° —	140° —	1200° —
	1 Rbl.	25° —	220° —	2000° —	18000° —
Podlien	2 „	20° —	160° —	— —	— —
	20 „	20° —	180° —	— —	— —
	35 „	50° —	400° —	— —	— —
	70 „	60° —	500° —	— —	— —
	3°50 Rbl.	300° —	2500° —	— —	— —
	1 „ (non dent. — ung.)	80° —	750° —	— —	— —
Winnica	2 kop. (dent. — gez.)	9° —	80° —	750° —	— —
	3 „	20° —	180° —	1500° —	— —
	4 „	50° —	— —	— —	— —
	7 „	25° —	220° —	2000° —	— —
	10 „	125° —	1200° —	— —	— —
	15 „	12° —	100° —	900° —	8000° —
	35 „	25° —	220° —	2000° —	— —
	50 „	30° —	285° —	2700° —	25000° —
	70 „	45° —	420° —	4000° —	— —
	1 Rbl.	120° —	1000° —	— —	— —
	1 kop. (non dent.)	20° —	180° —	1500° —	— —
Charków II.	15 „ (dent. — gez.)	6° —	55° —	500° —	— —
	35 „	25° —	220° —	2000° —	— —
	50 „	30° —	260° —	2400° —	— —
	1 Rbl (non. dent. — ung.)	35° —	320° —	3000° —	— —
Denikin (Nowotschekask)	5, 10, 15, 35, 70 kop.	18° —	150° —	1350° —	12000° —
	70 kop.	— —	— —	450° —	4000° —

COLLECTIONNEURS!

Adhézerez à Int. Club „Unja“

La plus grande Association internationale des collectionneurs pour favoriser les échanges, ventes et achats de collections. Membres dans tous les pays du monde.

Cotisation annuelle: 10 francs.

Zamiany znaczków pocztowych poszukują!

Adresses d'echange.

Tauschtafel.

Exchange adresses.

<p>Echange compl. séries. Komplette Sätze tauscht. ENTOMOLOG ISAAK <i>Zawiercie (Pologne)</i> Sprzedaż — Kupno — Zamiana z naczków pocztowych dla filatelistów. Handel marek I. SZ. SPIEGELMANN Łódź, Widzewska 40.</p>	<p>Stan. Hannakowa Księgarnia — Libraire Przeworsk (Pologne) Echange compl. séries. Troca se- los de todos os países. Tauscht nur kompl. Sätze. (Zamianę przeprowadzam z zbie- raczami poza Polską). „Unja” Nr. 38.</p>	<p>ALFRED BOCZEK Jägerndorf, Mitlacherstrasse 24. Rep. C. S. tauscht mit der ganzen Welt! JÓZEF TADEUSZ STRYJEWSKI Raków-Częstochowa (Polio) Mi volas intersangi postmarkojn el novaj kupublikoj.</p>
<p>Eugeniusz Hnatyk Dąbrowa k. Tarnowa za znaczki zachodniej Ukrainy da dobre polskie i zagraniczne lub gotówkę. Poszukuję zamiany w Polsce. (Michel Europa 1920. Senf 1921).</p>	<p>RMk. 5— Frc. 2— Dinar 4— Lire 4— 1 X Mkp. 40— ST. KRUPIŃSKI, inżynier Warszawa, Nowogrodzka 18. Zamiana znaczków pocztowych. Echange series compl. 1—3 Tausche kompl. Sätze. „Unja” Nr. 135.</p>	<p>Tausche Ost Ukraina, Deni- kin, Polen, geg. Europa u. Über- see. Sammler auch Notgeld. Erst- sendungen bittet in. phil. fr. Brie- fen recomd. Sendungen nicht unter Mk. 100— Basis Michel. Leutnant Marjan Graf v. Łoś Lwów, Ziemiątkowskiego 4. (Polen).</p>
<p>Echange séries. Donne russ. Ukraina, Denikin, Pologne, con- tra t. poste t. pays. Désire échanger argent provisoire. Pas 1-er. Minimum fr. 50— Base Yvert. Réponse assurée. Lieutenant Marjan de Łoś Lwów (Leopolis) Ziemiątkowskiego 4. (Pologne).</p>	<p>Karol T. Prausmüller, Tausch- obmann des Briefmarkensammler- Verein Poznań, sucht Tausch und bittet um Auswahlen. Erledigung am 1. u. 15. jedes Monates. 5% Ve- reinsabzug. Poznań, Skrytka pocztowa 131. (Polen).</p>	<p>Mieczysław Stupnicki Stamp dealer Przemyśl — Zasanie (Polonia). JAN DUBAJ Cisna k. Liska (Pologne) Echange t. p. tous pays. Series. Tausche Satzweise mit aller Länder.</p>
<p>Wer mir 100 bis 300 gut erhaltene Marken von Ukraine oder Polen, Litauen, Lettland, Estland, Finn- land etc. sendet, erhält von mir die gleiche Anzahl von Öster- Ungarn, Tschecho-Slowakei, darun- ter auch Plebiszitmarken retour. Erwidere niedere Werte mit nie- dern, höhere Werte mit gleich- wertigen Marken. Wer mir tun- lichst komplette Sätze sendet, er- hält auch solche. Zus. recom. an EMIL GOLDSTEIN Böhmisch-Krumm au (Tschecho-Slowakei). „Unja” Nr. 99.</p>	<p>Tauscht mit alle Länder Baldige Erledigung garantiert. C. H. FRIES Tarnów, Wzłowa 39. (Polen). J. WIERZBICKI Poznań. Szkolna 10. I. Kupno — sprzedaż — za- miana. Specjalnie marki wojenne. „Unja” Nr. 16.</p>	<p>PHILATELISTEN-CLUB MIELEC ersucht Auswahlen älteren Ausgaben u. Neuheiten auf 6 wöch. Umlauf mit 10% Vereins- abzug. Tausch gegen Mielec prov. etc. nicht ausgeschlossen. TAD MARJAN KUTRZĘBA, Clubsekretär, Mielec, ul. Kościuski. (Kleinpolen). Poszukuję zamiany pocztówek! Echange Carte-postale :: JAN A. JUREWICZ :: 328 S. Washington Str. Herkimer N.Y. (U.S. Amerika) „Unja” Nr. 113.</p>

Désirez-vous...?

Désirez-vous des correspondances et descriptions des pays Pologne, Lithuania, Ukraina, Russia etc.?

Désirez-vous des jolies cartes-vues de ces pays?

Désirez-vous compléter votre collection de timbres-poste de ces memes pays?

Désirez-vous des cartes et descriptions de Lithuania, Russia, le beau pays du soleil de minuit; de Po-
logne, le pays des auciens braves soldats?

Désirez-vous tout cela, faites-vous inscrire dans la seule Société Intern. de ces pays le „Unja“.

Cotisation annuelle: 10 frc. (en neufs t. poste) ou uses frc. 60— Yvert.

Envoyez encare aujourd'hui une carte colorieé, recommandée au Directeur de Club „Unja” **EUG. A. SZCZERBAN**, á **Lwów (Leopolis — Pologne)** en demandant bulletin d'adhésion et numéro spécimen de l'„Filatelista” qui parait mensuellement.

Tout ournal reproduisant cette annonce, aura droit au même espace dans l'„Filatelista“.

Desire Wholesale Exchange

We are always open for wholesale exchange with Dealers of All Countries. We can give in exchange all the lines offered in our wholesale list.

We can take any stamps by quantities which we can use for our stock.

Please send stamps to our office.

K. SATOW STAMP & Co.

Nr. 20. Shichome Kojimachi, Kojimachi-Ku.

Tokyo, Japan.

„Unja“ Nr. 90.

Cennik

znaczków pocztowych europejskich i zagranicznych, wysyłamy za nadesłaniem Mkp. 25—, którą to kwotę zwracamy przy zakupie ponad Mkp. 1000—

L. Dubieński i Ska
Lwów, Kościuszki 1.

Grèce

MILLE QUARANTE CIRCULAGHITS

Rue Apollonias à Choix — Grèce

Désire recevoir Journaux et Ouvrages philatéliques. Règlements des sociétés philatéliques et Prix-courant de gros et détail de Marchand du monde entier.

Annonce toujours valable.

Tout journal reproduisant cette annonce trois fois révélera le montant en timbres de Grèce, Crète et Epire avec 20 per 100 de rabais sur le côté du catalogue Yvert 1921.

„U. C. A.“

Unione fra Collez. Abruzzesi
Teramo, Via G. Oberden (Italia)

Quota annua L. 5— (più L. 3— per tassa d'iscrizione una volta sola).

Organo ufficiale e:

„L'ABRUZZO FILATELICO“

Abbonamento annuo L. 3.50 (L. 3— per i soci).
(Statuto e domanda d'ammissione s'inviano gratis e franco a richiesta).

Zbieracz marek!

Żądajcie mój najnowszy cennik marek, który wysyłam na nadesłaniem 10 Mkp. w znaczkach poczt.

Zygfryd Poppers

Handel marek zagranicznych

Przemyśl, Kazimierzowska 7.

Zeszyty na dublety

formatu 10×14 cm. o ładnej rysunkowej okładce, 16 kartek, każda o 10 polach, wyszły z druku.

Cena dla odsprzedawców za 100 egz. 800 Mkp., za 500 egz. 3.750 Mkp., za 1000 egz. 6.500 Mkp.

Do nabycia:

Drukarnia „Grafia“

Lwów, Chorażczyzny 27.

Poczta Polska — Skałat

kupię

każdą ilość nieużywane i na listach oryginalnych płacąc możliwie najwyższe ceny.

Eug. A. Szczerban

Lwów.

Oberschlesien!

Alle Ausgaben auch Dienstmarken liefert zu billigsten Preisen

ALFRED BOCZEK

Jägerndorf

Mitlacherstrasse 24.

Rep. Č. S.